

**EVANGE=||LIA || QVAE CONSVETO || MORE DOMINICIS ET ||
alijs Festis diebus in Eccle-||sia leguntur**

Aemilius, Georg

COLONIAE, 1555

Tertia Pars Evangeliorvm Festivalium, quæ in præcipuis Sanctorum ferijs
leguntur, ab aduentu Domini inchoata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69317](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69317)

TERTIA PARS

EVANGELIORVM FESTIVALI-

um, quæ in præcipuis Sanctorum feriis leguntur,
ab aduentu Domini inchoata.

IN DIE S. ANDREAE APOSTOLI.

EVANGELIUM IOANNIS, CAP. I.

ARGVMENTVM.

Commonstrat populis Agnum te Christe Ioannes.
Discipulos cuius suscipit inde duos.

Lux aderat rursum, cū
fortè Ioannes

Discipulis staret coniunctus
in agmine binis.

Hic iterum casu Christum
conspexit euntem.

Protinus exclamans turbam sic dixit ad omnem:

M Cernitis

EVANGELIA

Cernitis ecce Dei uerum, qui præterit, Agnum,
 Victima qui tollet mundi peccata redempti.
 Hanc ubi Discipuli uocem cepere Ioannis,
 Continuò linguunt ipsum, Christoq; propinquum.
 Illius attento uestigia corde sequentes,
 Ad quos tum placido uultu conuersus Iesus:
 Queritis hic socij quem nostris coetibus? inquit.
 Respondere duo: Rabbi uenerande Magister
 Hospitium monstrare tuum dignere precamur.
 Ille refert: si tecta libet spectare, uenite.
 Vocibus his parent cupidi, Christumq; sequuntur.
 Iamq; propinquant cernebant hospita tecta,
 Quæ simul ingressi domino mandante fuerunt,
 Consumpsere diem uarijs sermonibus illum,
 Plurima cum Christo uerbis alterna loquentes.
 Multa Dei Natum de relligione rogabant,
 Abdita quæ sensu prædixerat antè Ioannes,
 Et spacio instabant iam perficienda propinquo.
 Altera iamq; dies decimam produxerat horam.
 Discipuli quando redeunt, Christumq; relinquunt.
 Illius auditis sermonibus inter eundem
 Assidue intenti caelestia dicta reuoluunt,
 Multa uiri uirtus animo, multaq; recursant
 Egregie uoces, hærent in pectore uultus:

Explet

FESTIVALIA.

Expleri mentem nequeunt, ardentq; loquendo,
 Vnus at illorum, qui talia uerba Ioannem
 Dicentem audierat, Christum fueratq; secutus,
 Frater erat Petri Andream dixere, Symonis,
 Filius annosi qui piscatoris Iona
 Retia tractabat capiendis piscibus apta.
 Hic fratrem rediens offendit forte Symonem,
 Ad quem suscipiens tali sermone profatur:
 Vidimus & uero cognouimus ore loquentem
 Messiam Domini, per quem tot secula parentes
 Optarunt prisci, nec eos sua uota iuuabant:
 Nunc demissus adest calo uisibile numen,
 Exhibet & sese æthereâ uirtute perunctum.
 Ipse Deum uidi, uocemq; his auribus hausi,
 Nec dubijs illum licuit cognoscere signis
 Admiranda manu peragentem, & uoce loquentem.
 Si tamen ista tibi mens credere læua recusat,
 Efficiam quò illum manifesto corpore cernas.
 Huc ades & promptè uestigia nostra sequaris:
 Sic ait Andreas fratri, dextraq; presum
 Ducit in hospitium Christi festinus Iesu,
 Atq; illum Domino sistit, fratremq; fatetur.
 Aspiciens uerò Petrum sic cœpit Iesus:
 Non ne Symon tu Petrus ades prognatus Iona?

M 2 Post

EVANGELIA

Postmodò sed nobis Cephas dicere, tibiq;
Hoc cognomen erit firmæ de robore petre.
Nam tu petra mei fies firmissima uerbi,
In quo synceræ fidei doctrina recumbet.
Nunc igitur pisces & retia iacta relinquens
Me sequere, ut fias nostri pars incluta regni,
Et capias homines per sacri retia uerbi:
Sic prædam referes summo piscator Olympo.

IDEM EVANGELIVM EX MATTHÆ

Cap. III. sic translatum.

ARGVMENTVM.

Petrus & Andreas pelago dum retia iactant,
Ad se præteriens Christus utrunq; uocat.

AD maris incedens Galilæi littora Christus
Conspexit geminos equali corpore fratres:
Scilicet Andream iuuenem, Petrumq; Symonem,
Retia mittebant liquidas qui fortè sub undas,
Ut medio captos traherent è gurgite pisces.
Nam teneris fuerant assueti semper ab annis
Retibus æquoream iactis educere prædam,
Atq; hamos tractare leues, cymbaq; uolanti
Currere per mediam remis sulcantibus undam:
Hanc pater annosus natis præceperat artem,
Qua sibi præsidium uitæq; alimenta pararent.

Verum

DOMINICALIA.

Verum fata uiros aliò diuina uocabant.
Hos igitur lato cernens in littore Christus
Sussulit exclamans talem de gutture uocem:
Hæc properate uiri, mox retia linquite uestra,
Meq; ducem uobis de celo sumite missum.
Namq; ego uos longè meliori sorte beabo:
Amplius haud pisces uitrea capietis in unda,
Sed mihi mortales prædam capietis Olympo.
Hæc uos, hæc alios faciet piscatio saluos:
Sic ait, ast illi diuino numine tacti
Retia squamosis cum piscibus arcta relinquunt,
Et Dominum celeres studio feruente sequuntur:
Accipiuntq; aliam mutato pectore mentem.
Iamq; hinc digrediens cum processisset Iesus,
Conspicit ecce alios Zebedæi pignora fratres,
Maiores natum Iacobum, pariterq; Ioannem,
Qui cum patre suo subducta naue sedentes
Retia solerti reparabant fracta labore,
Claudebantq; nouo distenta foramina limo:
Hos etiam Dominus blando sermone uocauit,
Ipsius ut fiant socij, chariq; ministri.
Nec mora piscigera relinquunt cum naue parentem,
Atq; nouo Christi studio mandata capeffunt.

M 3 IN

EVANGELIA
IN DIE S. THOMAE APOSTOLI,
EVANGELIVM IOANN. CAP. XX

ARGVMENTVM.

Non credit Didymus Christum de morte reditū.
Ni digitis tangat uulnera quina prius.

CVM foribus clausis ueniens intrarat Iesus,
Hic ubi Discipuli trepidanti corde sedebant,
Adfuit haud illis Didymi cognomine Thomas.
Ergo reuertenti reliqui dixere sodales:
Vidimus hic Dominum praesenti corpore uiuentem.
Ille refert: nisi signa notem manuumq; pedumq;
Clauorumq; meis digitis uestigia tangam,
Et lateris misso contrectem pollice uulnus,
Credere non possum reducem de morte Magistrum.
Iamq; dies octauus erat transactus ab illo
Tempore, quando iterum conclusa per ostia Christus

Ingre

FESTIVALIA.

Ingređitur, præsens aderat tunc agmine Thomas.
Constitit in medio Dominus, pacemq; precatur
Discipulis de more suis: hinc uersus ad ipsum
Rettulit hæc Thomam: Digitos huc mitte, mea q;
Cum pedibus continge manus, mea uulnera cerne,
Et latus explora perfoßsum cuspidis ictu:
Nec sicut fueras, posthac incredulus esto,
Surrexisse tuum potius sed crede Magistrum.
Talia dicenti Didymus respondet & inquit:
Tu mihi Christe Deus uerè es, Dominusq; salutis,
Da ueniam infirmæ fidei, dubitauimus antè,
Postmodò sed toto firmatus pectore credam.
Rettulit hic Dominus: Credis quæ uisa beati,
Talia qui credunt, licuit quæ cernere nunquam:
Et tamen interea fidei stant robore firmi,
Talibus eterne debentur præmea uite.

IN DIE S. STEPHANI PROTOMARTYRIS
EVANGELIUM MATTH. XXIII.
ARGUMENTUM.

Crudeles animos Iudæe gentis Iesus
Præcinit, in seruos diraq; facta suos.

Cum procures Legis quondam taxarat Iesus
Impia commemorans fucata crimina uite,
Rettulit has imo commotum pectore uoces:

M 4 Va

EVANGELIA

Vae uobis Scribae Phariseaq; secta malignis
 Dedita consilijs, & inani turgida fastu.
 Gypsatis uideo similes uos esse sepulchris,
 Quae foris apparent cultu speciosa: sed intus
 Plena cadaueribus squallent atq; ossibus atris:
 Sic & uestra foris sanctissima uita putatur
 Omnibus, & morum speciem praefertis honestam:
 Interiora tamen cum pectora sorde laborent
 Multiplici, & uitam corrumpat hypocrisis omni.
 Vae uobis iterum Scribae simul & Pharisei,
 Cura prophetarum quibus est ornare sepulchra,
 Sanctorum extruitis monumentaq; clara uirorum,
 Talia dicentes: Si nos transacta tulissent
 Tempora, quae nostris maioribus ante fuerunt,
 Cade Prophetarum non haec imbuta fuisset
 Dextera: particeps nec tanti criminis unquam
 Corde fuisset nil commiserante futuri.
 Talia fucato cum dicitis ore loquentes,
 Illorum sobolem uos scilicet esse probatis,
 Qui sanctos domini rapuerunt morte Prophetas.
 Vos quoq; mensuram uestrorum implete paritum,
 Illis ut similem mercedem aliquando feratis.
 Impia progenies serpentum plena ueneni,
 Iudicium seuae qua uos ratione Gehennae

Effugietis

DOMINICALIA.

Effugietis atrox, quod uobis iure paratum est:
En ego uenturos ad uos quoq; mitto Prophetas,
Prudentesq; uiros Domini Legisq; peritos:
Ex quibus ipsi aliquos perdetis morte nephanda,
Figetisq; cruci miseros nil tale merentes.
Ast alios multo sæui uibice flagelli
Reddetis laceros, multoq; cruore fluentes.
Talia captiuis fieri Synagoga uidebit,
Tristia pro sacris cernens exempla docendis,
Nec satis illud erit, pelletis ab urbe, domoq;
Immeritos passim uelut impia pondera terræ.
Nec requies miseris dabitur, spaciūq; manendi,
Exilium sed triste colent hinc inde fugati,
Errabunt rerumq; inopes atq; omnium egeni.
Ah quoties uitæ cupient præponere mortem,
Orabuntq; patrem sese his exoluere curis.
Tantum miseris eritis uos causa malorum:
Scilicet ut supra ueniat uos iudicis ira,
Exigat & iustas omni de sanguine poenas,
Qui fuit effusus crudeli cæde piorum
Tempore ab innocui, fratri qui cæsus, Abelis,
Vsq; ad Zacchariam Barachia patre creatum,
Immeritum cuius profudit uestra cruorem.
Dextera, quæ templum situs est locus inter & arā:

M S Nec

EVANGELIA

VERBA
BASILII
Λόγος γάρ
τίς ἐστὶ καὶ οὗ
τος ἡ παρὰ
δοσεως, εἰς ἡ
μᾶς ἀφ' ἧς
υἱος, ὅτι ὁ
χαρίαν ἐν τῇ
τῶν παρτε
νωρ χάρι
τῇ μαρίαν
κατατάξας
μετὰ τῇ τῆς
κυρίας κύνει
ὑπὸ τῶν
δαίμων κατε
φανεύθη με
ταξύ τῶν
καὶ τοῦ θυσι
αἱματός, &c.

Nec uos ulla loci pietas dimouit ab ira:
Nec sacris aris insania uestra pepercit,
In fonti maculas pollutum sanguine templum.
At quæ causa fuit tanti motiua furoris?
Nempe quòd à partu Matrem dixisset Iesu
Virginitatis ad huc saluum retinere decorem,
Iacturam casti nec sustinuisse pudoris,
Sed matrem simul intactamq; manere puellam:
Hanc odio uocem tam suscepistis iniquo.
Propterea uerè moneo, quòd poena manebit
Maxima uos, uestrosq; super uentura nepotes.
Omniaq; euenient uobis prædicta priusquam
Transseat hæc sueto moriens generatio fato.
O Solyme diuûm domus, istis impia factis,
Tam malè quæ perdis crudeli morte Prophetas,
Obruis & sæuo saxorum grandine missos,
Vt tibi commonstrent æterni iussa parentis:
Quæ te fata manent & tibi quam crudele luendum
Supplicium trahitur nullo cessabile sæclo.
“ Ah quoties uolui, tanquam gallina fidelis
“ Congregat acceptos alarum tegmine pullos,
“ Et sobolem expansis mater fouet incuba pennis,
“ Collegisse tuos gremio ceu mater alumnos:
Nec tamen audisti monitus uocemq; uocantis.

FESTIVALIA.

Ipsa tuam spernens aduerso corde salutem.
 Nunc igitur deserta domus tibi linquitur, & iam
 Horribiles poena uenient, cumulusq; malorum,
 Quae merito accipies bona sic oblata recusans
 Commoda cum nolis, merito tua damna uidebis:
 Poenituisse uoles frustra, seroq; dolebis
 Heu nimium, quae nunc crudelis & impia gaudes
 Hoc tibi postremum dico iuratus Olympum:
 Hinc tibi iam dabitur me copia nulla uidendi,
 Donec ad extremum uenienti talia dicant
 Guttura uestra mihi: Viuat Benedictus in euum,
 Qui uenit Domini uenerandus nomine summi.
 Haec ubi fatus erat, presso sermone quieuit.

HISTORIA S. STEPHANI PROTOMARTYRIS,

Ex actorum Cap. 6. & 7. integrè tractata.

ARGUMENTVM.

Dum Solymis Christum signis profitetur & ore,
 Saxorum Stephanus grandine pulsus obit.
 Atq; ita Martyrij primam fert ille Coronam,
 Ex qua conueniens Nomen & Omen habet.

Cresceret interea fratrum cum turba piorum
 Omnibus e populis, Christi qui nomen Iesu Cap. 6.
 Sinceramq; fidem capiebant ore professi:
 Ecce uiros inter Graia de gente fideles

Vori-

EVANGELIA

Vocibus alternis cœpit consurgere murmur,
 Ortaq; commouit magnam contentio litem
 Hebræos contrâ socios, causamq; ferebant:
 Quòd uiduæ ipsorum non curarentur in illis,
 Exigit ad uictum quas cura domestica, rebu.
 Hunc ubi bis seni motum sensere ministri,
 Discipulos Domini quos cætera turba uocabat,
 Continuo cœtum populus coit omnis in unum
 Totaq; Christigenæ collecta est concio plebis,
 Ad quam sic illi placido sermone loquuntur:
 Non decet, in Christo charissima pectora, sacri
 Vt studio uerbi posito, curaq; docendi
 Iura ministremus mensæ, rebuq; uacemur,
 In quibus externi consistit copia uictus.
 Maius enim Verbum Domini, quàm corporis esca,
 Propterea fratres oculos conuertite uestros
 In totum populi cœtum, septemq; probatos
 Eligite inde uiros, uitæ quos nomen honeste
 Commendat, sanctusq; Dei quos Spiritus implet,
 Atq; gerendarum decorat prudentia rerum:
 His etenim melius curam mandabimus istam,
 Omnibus ut mensis præsent, uictumq; gubernent.
 Interea uerbo precibusq; uacabimus ipsi,
 Et quæ sunt Domini, studio curabimus apto.

Hæc

ORATIO
 Apostolo
 rum.

DOMINICALIA.

Hec ubi fatus erat reliquis de fratribus unus,
Assensere uiri studijs concordibus omnes,
Dictaq; communi placuit sententia uoto.
Hos igitur legere uiros ex agmine septem:
Primus erat Stephanus, cui nomina Graia Corone, Diaconi
Vir sacre plenus fidei statuq; superno. septem.
Alter ab hoc simili notus pietate Philippus:
Tertius hinc Prochorus, quartum Nicanora ponit.
Inde Tymō quintus, sequitur quē Parmena sextus.
Post hunc Nicoleos, Syriae qui natus in oris
Antiochenus erat, factusq; Profelytus olim.
Hos ubi legerunt fratres ex agmine toto,
Continuō Christi duodenos ante ministros
Conspetu in medio statuunt, ut ritē probatos
Numine confirment, decretaq; munera tradant.
At illi precibus consueto more peractis
Imposuere manus socijs ex ordine septem,
Tradentes sacro solennia munera ritu.
Iamq; Dei uerbum uires capiebat eundo,
Ecnore multiplici turba crescente piorum,
Quos sacer in Solyma iungebat spiritus urbe.
Vnde sacerdotum non pauci ex agmine Legis
Christigenū sese populo iunxere, fidemq;
Suscepere nouam manifesto numine moti.
At Stephe-

EVANGELIA

At Stephanus fidei iam dudum robore plenus
 Signa per astantem faciebat maxima turbam,
 Plurima diuinæ peragens miracula dextra.
 Talibus offensi quidam, qui nomen habebant
 Inuisum Christi, Synagoga membra potentis
 Surrexere uiri, Stephanum contraq; loquentes
 Illius ad linguam non præualuere potentem.
 Nam domini præsens firmabat Spiritus illum,
 Et miranda aderat sacri prudentia uerbi:
 E quibus eloquium ceu pleno fonte fluebat.
 Ergo ubi se paribus non illum uincere dictis
 Posse uident, fraudes nec non mendacia tentant.
 Nec mora consilijs usi technisq; malignis
 Instruxere uiros taciti qui talia dicant:
 Hausimus istius uocem blasphema loquentis,
 Legiferum contra Moysen, ipsumq; Tonantum:
 Quod populum uerè nunc protestamur ad omnem
 Autor ut accipiat scelerati præmia facti.
 Viuere non etenim fas est, sed morte piandum
 Tale nefas iuxta Legis decreta paternæ,
 Vnius ob noxam reliquis ne poena luatur.
 Vocibus his magno plebs est accensa furore,
 Grandæuiq; simul patres, Legisq; periti.
 Protinus accedunt omnes, Stephanumq; prehensum
 Abripi-

FESTIVALIA.

Abripiunt, medio captum sistuntq; Senatu.
Iam ueniunt falsi referenda ad crimina testes,
Talia qui tacito corrupti munere dicunt:
Accipe magna uiri quàm sit blasphemia Iudex,
Quem tibi captiuum præsenti sistimus ore:
Desinit haud etenim sanctam crudelis in urbem
Dicere uesane conuicia pessima linguae,
Et Domini Legem uarijs contemnere uerbis,
Non etiam Templo sceleratus parcat, & ipsis,
Quas colimus cuncti sacris solennibus aras.
Quoq; magis credas, audiuius ista loquentem:
Hæc loca, Iudæi, subuertet uictor Iesus
Urbe Nazaræa regali stemmate cretus,
Mutabitq; uiris mores, ritumq; sacrorum,
Quem stutuens Moyses iussit seruare minores:
Hæc abolens tollet Christus, noua iuraq; ponet,
Hæc uestri ut maneant in religione nepotes:
Talia dicentis nostras peruenit ad aures,
Impia uox, nulli meritò celanda piorum.
Hæc ubi composito testes sermone referrent,
Aspexere uirum cuncti, totusq; Senatus
Lumina conuertit Stephanum commotus in unum:
Ecce uident faciem sacro fulgore micantem,
Angelici quales manifesto numine uultus,

Deueniunt

EVANGELIA

Deueniunt cælo, sese prebentq; uidendos:
 Sic oculos sic ille genas, sic ore ferebat,
 Corporeq; in toto nil iam mortale tenebat,
 Talem namq; Deus membris afflarat honorem.
 Cap. 7. At sacri Præsul templi summusq; Sacerdos
 Exurgens folio sic dicere cœpit ab alto:
 Hæcine uerba uiri certo sermone refertis?
 Tuq; reus sceleris quæ iam responsa remittis?
 Hic Stephanus linguam claro sermone resoluens
 Protulit hæc turbam populi conuersus ad omnem:
 Vos populi Patres, itidem fratresq; benigni,
 Quos tenet ob nostram plenissima concio causam,
 Auscultate parum nostræ responsa loquela,
 Quæ faciam paucis, nec uos per multa morabor:
 Se Deus exhibuit manifesta in luce uidendum,
 Quem generis nostri patrem profitemur, Abraham,
 Quando morabatur Chaldaea in gente, priusquam
 Hospitio Charram Syriasq; accederet oras.
 Hic illum dominus tali sermone uocauit:
 Linque domos patrias, gentiq; excede tuorum,
 Vt subeas terram, quam commonstrabo sequenti.
 Paruit imperio Domini grandæus Abraham,
 Et patrios fines Chaldaeq; rura relinquens
 Aethere monstratas Charræ concessit in oras
 Coniuge

FESTIVALIA.

Coniuge cum chara natoq; ex fratre profectus,
 Grandeuumq; patrem secum traduxit. at ille
 Mortuus ut uitam senio poscente reliquit,
 Continuò hunc natus terram deuexit in illam,
 Quam nunc Iudæa geniti de stirpe tenetis.
 Istius at nondum partem telluris habebat,
 In qua parua pedis uestigia ponere posset.
 Verùm promisit dominus se cuncta daturum
 Illi, qua regio fines extenderet omnes,
 Ipsius ut stirpi tellus possessa maneret,
 Quamuis sciret adhuc nullum de coniuge natum.
 Tunc igitur dominus uerbis sic dixit ad illum:
 Cuncta quidẽ euenient tibi quæ promissimus: & me
 Dictorum immemorem non ulla redarguet ætas.
 Sed prius expediam, quæ fata nepotibus insent:
 Ecce tuum semen peregrinis uiuet in oris,
 Seruitiumq; feret sceleratæ gentis iniquum:
 Ista quater centum pressura manebit in annos,
 Donec ego populum, cui sunt seruire coacti,
 Iudicio plectam iusto malefacta rependens.
 Inde tui exhibunt indigna à gente nepotes,
 Quos ego per medias traducam præuius undas,
 Seruibuntq; mihi terra, quam pactus, in illa.
 Talia cùm dominus fido dixisset Abrahæ,

N Addidit

EVANGELIA

Addidit ecce nouum firmato foedere signum,
 Precipiens scindi rigido præputia saxo:
 Iussit & hunc morem cunctos seruare minores,
 Iamq; senex centum uitæ compleuerat annos,
 Cum sterili natum Sarai de coniuge tandem
 Cepit & Isacum risus de nomine dixit.
 Lux octaua aderat, mox circumciditur infans:
 Sanguinolenta cadunt sacro præputia cultro.
 At puer Isacus ualidos ut creuit in annos,
 Coniuge Rebecca natum suscepit Iacob,
 Quem circumcidens Domino sacravit: & ille
 Postmodò bis senis secuit genitalia natis
 Tegmina, quos nostræ Patriarchæ gentis habemus.
 Hi uerò inuidia succensi fratris Ioseph,
 Infantem Phariæ ausi sunt uendere in oras:
 Nec puduit nummos charo præponere fratri,
 Qui redimendus erat precio deperditum omni:
 Adfuit huic uerum Dominus Memphitide terræ,
 Omnibus educens seruatum casibus illum.
 Quin etiam ad summos luuenē perduxit honores
 Efficiens Regi charum, rectisq; ualentem
 Consilijs, quæ sunt per iniquos cognita casus,
 Somnia tum regis sensu detecta latenti.
 Ipse uiro Regni Pharaonis commisit habenas,
 Aegyp^{ti}

FESTIVALIA.

Aegyptiꝑ; ducem posuit, rebusq; gerendis
 Imperij summis toti praefecit & aula.
 Praemia pro casto tam grandia corde recepit.
 At praedura fames Nili peruenit in oras,
 Et Chanae terram subiit, praesitq; dolentes:
 Nec potuere patres Cererem conquirere nostri
 Finibus e cunctis, frugum regnabat egestas
 Undiq; seu terrae uicio, seu crimine caeli.
 Audiit hic senior duris in rebus Iacob
 Farra per Aegyptum uendi precioq; remitti.
 Protinus ergo patres misit sua pignora nostros,
 Diuite qui fruges Nili tellure referrent:
 Addidit & pretium natis sumptusq; uiarum.
 Illi abeunt secumq; citi frumenta reportant,
 Fratre sed in pignus fidei Symeone relicto.
 Cumq; illos rursum genitor misisset eodem,
 Benniamin puerum preciosaq; dona ferentes.
 Fratibus illachrymans sese patefecit Ioseph,
 Natiuum celare magis nec uictus amorem
 Sustinuit, blandisq; uiros complexus in ulnis
 Ignouit culpam fraterni criminis omnem.
 Tum genus & stirpem Pharaon cognouit Ioseph,
 Haecenus ignorans qua nam esset origine natus.
 Sanguine nunc igitur chari letatur amici.

EVANGELIA

Ille autem seruos patrias transmittit in oras
 Curribus instructos, & equis & pondera natis,
 Qui charum adducant Chanae tellure parentem
 Illius & totam coniuincto sanguine stirpem.
 Iamq; uenit senior uestitus tempora canis,
 Atq; omnem secum sobolem pleno agmine ducit,
 Matres atq; nurus, natos pariterq; nepotes,
 Formosos pueros simul innuptasq; puellas,
 Septuaginta animae quorum cum quinq; fuerunt
 Omnes Isacidae lumbis egressa parentis
 Pignora, conspectu quorum letatus Ioseph,
 Grandaeuum cupidis genitorem amplectitur ulnis
 Leticia fundunt lachrymas natusq; paterq;
 Et paria amborum demulcent gaudia mentes.
 At postquam Israhel Pharias descendit in oras
 Cum natis gregibusq; suis, Gosenide terra
 Accepit sedem, pecori quae commoda habendo
 Leta per incuruas praebat pabula ualles.
 Nec deerant liquidi gelido cum flumine fontes
 Arboreaeq; comae ramis fundentibus umbram.
 Iamq; senex centum uitae numerabat Iacob
 Et septem coniunctos lustris bis quattuor annos
 Atq; illum à decima iam septima uiderat aetas
 Hospitio Aegypti tota cum stirpe manentem,

FESTIVALIA.

Cum satur annorum, humani pertesus & aul
 Occidit, & uitam natorum liquit in ulnis
 Antè quibus sed fatidico benedixerat ore,
 Vnicuiq; suum pandens ex ordine fatum.
 Illius hinc etiam nati nostriq; parentes
 Funere sublatis Pharijs moriuntur in oris.
 Postera quos soboles collectis ossibus urna,
 Transtulit in Sichem peregrè, posuitq; sepulchro.
 Quod prius uxoris fato compulsus, Abraham
 Emerat à natis, precio uendentibus, Hemor,
 In quo post mortem positus requiesceret olim
 Coniuge cum chara, natisq; & gente nepotum.
 Et iam tempus erat post secula multa propinquum,
 Quo Deus impleret tandem, quæ pactus Abrahæ
 Credenti fuerat, iurans promissa daturum.
 Tum populus coepit prouentu crescere magno.
 Augeriq; modum supra Memphitidos oris,
 Ut uix terra pios caperet peregrina nepotes,
 Vinceret & natos numero gens aduena terræ.
 En nouus exoritur iam post tria secula Princeps
 Finibus Aegypti, qui regia sceptrum capeffens
 Ignarus Pharonis erat, nec nomen Ioseph
 Nouerat, ab similibus regum factusq; priorum
 Insidijs tentare genus tum deniq; nostrum

N 3 Cœpit.

EVANGELIA

Cœpit, & iniusto nostros onerare labore
 Maiores, adigensq; dolis uim iunxit iniquam.
 Ille etiam saeuus pueros prolemq; uirilem
 Sanguinis Hebræi sub flumina mergere iussit,
 Scilicet ut nati subita sic morte perirent,
 Semina nec nostræ possent succrescere stirpis.
 Talia conspexit Dominus, qui cuncta tuetur,
 Indoluitq; suæ fieri dispendia gentis:
 Et scelus iniusti statuit depellere Regis.
 Nascitur Hebræo genitus de sanguine Moyses,
 Qui formosus erat Domino gratissimus infans:
 Cumq; domo patria nutritum tempore paruo
 Tertia uidissent crescentis cornua Lune,
 Non ausa ulterius charum celare puellum,
 Fluminis exposuit ripa tristissima mater
 Fiscella inclusum tereti, quam dextra parentis
 Fecerat è scirpo, lentoq; bitumine circum
 Clauserat, illabens ne se submitteret humor.
 Vix erat expositus fluuij sub margine primo,
 Cùm Pharaonis adest pulcherrima filia casu,
 Expaciata domo Nili stagnantis ad undas.
 Virginei coetus dominam comitantur euntem.
 Excipit hæc ripa puerum, scirpoq; recluso
 Educat infantem proprij sub nomine nati
 Mater erat nutrix, cui nescia filia Regis

Tradit

FESTIVALIA.

Tradidit inuentum, precioq; iniunxit alendum.
Iamq; puer ualidos accreuerat auctus in annos,
Cum didicit Leges, Aegyptia iuraq; coepit,
Quidquid & illius nouit sapientia gentis,
Quaslibet è summis hausit doctoribus artes:
Ingenio nam promptus erat, cupidusq; sciendi,
Inde potens factis euasit & ore disertus.
Postea cum decimum quater accessisset ad annum,
Instituit fratres genus Israhelis eundo
Visere, namq; illis sese cognouerat ortum,
Sedula crescenti quæ rettulit omnia mater,
Expediens nomenq; suum, nomenq; parentis.
Hic aliquem uidit malefacta iniusta ferentem
Alterius, mediumq; uiris sese ingerit, atq;
Vindicat infontem, uiolatoremq; trucidat
Aegypto genitum, namq; Hebræus fuit alter:
Hac ratione suos uoluit cognoscere fratres,
Quod Deus officio illius dextraq; potenti
Optatam populo coepisset ferre salutem.
Sed non ignaras subierunt talia mentes.
Altera namq; dies aderat, cum rursus ut antè,
Repperit inter se binos contendere dictis.
Protinus accedens, ueluti transactor, utrunq;
Hortatur placide litem submittere paci.

N 4 Atq;

EVANGELIA

Atq; ait: O socij fratres cū sitis eodem
Stemmata prognati, cur sic contenditis: atq;
Alterius quare sic nomina læditis alter?
Siue hæc ex uerbis, siue est iniuria factis,
Desinite à cepto, rursus concordia iungat,
Quos mala distraxit fœdæ discordia rixæ.
Talia dicentem de sese iniurius alter
Reppulit, & uerbis contrà respondit amaris:
Quis te constituit nobis uesane magistrum?
Iudicium quis ferre tulit? posuitq; Tyrannum
Me super atq; illum? num me quoq; perdere queri
Immeritum, dextra feriens, Aegyptius ille
Sicut heri cecidit te percussore peremptus
Territus his dictis Moyses aufugit, & exul
Madian in terram perculsa mente recessit,
Ignote factus iam cultor & aduena gentis.
Obtulit hîc illi socerum fortuna benignum,
Vxoremq; piam, binosq; è coniuge natos.
Hinc ubi transierat iam quadragesimus annus,
Angelus in Sinai deserto culmine montis
Per medias flammæ rutili comparuit ignis,
Incensoq; rubo tanquam nemus omne reluxit.
Talia conspiciens Moyses miratur, & hæret
Ambiguum, quid uisa uelint, aut talia signent.

Accedat

FESTIVALIA.

Accedens igitur propius dum noscere tentat,
Vox audita Dei sonuit dicentis ad illum:
Quid mirare rubum rutilæq; incendia flammæ?
Ille ego sum Dominus, Patrum Deus atq; tuorum
Thariade Isaciq; potens & fortis Iacob.
Ille tremit toto perculsus pectore, nec iam
Audet inops animi uultus attollere sursum.
Tunc iterum Dominus uocem sic rumpit ab alto:
Exue summa pedum mox calceamenta tuorum:
Nam locus hic sacer est, in quo uestigia ponis,
Nec licet impuris cuiquam contingere plantis.
Tu tamen attendas, quæ sit sententia nobis:
Vidimus, & dudum cælo cognouimus alto,
Quanta mei populi Pharijs uexatio terris,
Et quibus Imperijs, quàm dura sorte prematur
Gentibus à fœdis genus Israhele profectum:
Illorum gemitus nostras ascendit in aures.
Nunc igitur ueni summo miseratus Olympo,
Auxilio ut fessos reuelem, finemq; malorum
Imponam miseris & libertate reducam.
Tu mihi promptus ades, mandataq; nostra capeffe:
Nam te, non alium, facienda ad talia mittam.
Ibis in Aegyptum peragens quæcunq; iubebo.
Nec te parua tuæ moueat facundia lingue,

N S Nam

EVANGELIA

Nam tibi subijciam nullo dicenda labore,
 Me populum duces casus praeunte per omnes.
 Hunc igitur Moysen, quem friuola turba negabat
 Obijciens: quis te posuit pro iudice nobis?
 Ipse Deus misit populo, uoluitq; potentem
 Esse redemptorem plebis de gente maligna,
 Propterea Synai sic illum in monte uocauit
 Angelica uirtute manus, quae apparuit illi
 Visa per ardentis miranda cacumina syluae.
 Ille igitur Moyses diuino numine missus,
 Finibus Aegypti populum traduxit euntem,
 Plurima diuersis peragens miracula signis
 Visa per Aegyptum, rubriq; per aquoris undas,
 Per deserta simul denis quater amplius annis.
 Hic est uaticinans populum qui dixit ad omnem,
 Quando dedit leges, diuinaq; iussa resoluit:
 Venturum Dominus uobis dabit ecce Prophetam,
 Fratribus e uestris, similemq; per omnia nostri.
 Hunc audire pio quondam debetis honore.
 Hic igitur Moyses coetu qui uisus ab omni,
 Cuiq; in deserto fuit Angelus ore locutus,
 Monte super quando Synai comparuit illi,
 Qui patribus mandata tulit caelestia nostris.
 Hic est qui uerbum Domini uitale recepit

Nuncijs

FESTIVALIA.

Nuncius ut ferret rutilo de uertice nobis,
Non parere tamen uestri uoluere parentes
Vocibus illius, sed cum pepulere rebelles,
Pectora uertentes Aegyptia rursus ad arua.
Talia dixerunt Aaroni quando Leuitæ:
Fac alios operate Deos & Numina nobis
Qui nos precedant, & cuncta per aspera ducant.
Namq; quid acciderit Moysi nescimus, euntes
Finibus Aegypti qui nos eduxerat antè,
Totq; dies nunc solus abest, nec nuncia reddit,
Forfitan haud ullo rediturus tempore nobis:
Talia dicentes uitulum fecere decorum
Ex auro fulgente sibi, ductaq; chorea
Circuire nouam statuam, plaususq; dedere.
Quin etiam obtulerunt idolis sacra receptis
Gaudentes manuum per friuola signa suarum.
Talibus offensus Dominus se auertit ab illis,
Pectoris & stulti sensu permisit agendos,
Militem ut cæli colerent, stellisq; litarent.
Enthea ceu referunt Thekoitis uerba Prophetæ,
Talia qui cecinit diuino percitus Oestro:
Vos domus Israhel Domino contraria semper
Et factis ingrata bonis assueta malignis,
Nunquid in his annis loca per deserta uagantes

Vlla

EVANGELIA

Vlla quater denis grati mihi sacra tulistis:
 Pinguia mactantes festas holocausta per aras,
 Non ne mihi nullos unquam exhibuistis honores
 Tempore tam longo, quo uos uia tanta tenebat.
 Scilicet Ammonij potiùs tentoria Molech
 Sydere cum Remphan uos suscepisse iuuabat,
 Et prior est uobis natorum sanguine cultus.
 Nec puduit uanas, manuum figmenta, figuras
 Quæ nil mentis habent, diuino extollere cultu
 Meq; Deum uerum neglecto spernere honore.
 Vos igitur rursus iustam compulsus ad iram
 Abijciam longè celsam Babylonis ad urbem,
 Ibitis ulteriùs capti, pœnamq; luetis.

Hæc idola dabunt pro uestro præmia cultu,
 DE ARCA Imprimis meminisse libet, quòd fœderis Arcam
 Cum Domino semper nostri tenuere parentes,
 Quando ferebantur deserta per inuia, sicut
 Ipse Deus Moyse præceperat antè locutus,
 Illius ut similem faceret, quam uiderat, Arcam
 Angelicosq; super uultus aduersa tuentes.
 Hanc ubi facta fuit, nostri accepere parentes
 Seruantes positam diuino semper honore,
 Hic ubi Sanctorum stant Tabernacula Sancto,
 Hinc illam Iosua læti cum Principe secum

in initio

FESTIVALIA.

Intulerunt terris, quas ethnica turba tenebat,
 Quam Deus antiquis è sedibus expulit ante
 Nostrorum faciem, uictriciaq; ora parentum:
 Sic nobis terræ possessio contigit eius,
 Quam Deus è calo dudum promisit Abrahæ.
 Hanc tenuere igitur nostri tot sæcula patres
 Insignem precio sacris & honoribus Arcam,
 Donec ad Isaidem tempus Dauida cucurrit,
 Gratia quem Domini summo est complexa fauore,
 Quàm primum fuerat Rex de pastore creatus,
 Pro baculo sceptrum capiens, pro fronde coronã.
 Hic igitur Dominum noctesq; diesq; rogabat,
 Ut fundare Deo tentoria posset Iacob.
 Verùm hoc est illi diuina uoce negatum,
 Istaq; concessit Salomoni gloria nato,
 Qui Domino templum statuit, sedemq; parauit
 Sumptibus immensis, sacram qua poneret Arcam.
 Absoluitq; domum precio & simul arte decoram.
 At non templa Deus, manuum quæ facta labore
 Incolit omnipotens, & quæ domus occupet illum
 Cuius in immensum patet infinita potestas.
 Ipse uelut sacro Iesaiæ in carmine dicit:
 Sella mihi cælum, pedibus subiectaq; tellus.
 Aedificare domum quam uos mihi queritis ergo

Ant

EVANGELIA

INCREPA
tio.

Aut ubi ponetis sedem, qua nempe quiescam?
An mea non isthæc dudum manus omnia fecit?
O dura ceruice uiri, semperq; rebelles
Circumcisa quibus nullo sunt corda timore,
Et nunquam patulæ rectis sermonibus aures.
Siccine semper habet Domini uos Spiritus hostis?
Siccine completis uestrorum facta parentum?
Dicite, quos illi rabida non mente Prophetas
Demisere neci, qui nuncia sacra ferebant,
Postmodò uenturum coeli de culmine Iustum,
Iusticiæ æternæ autorem Dominumq; salutis.
Scilicet illius uos, proditiōe nephanda
Nunc occisores, homicidæq; turba fuistis.
Et nos illius uerbum nomenq; fatentes
Nunc etiam odistis, uestro nec meta furori
Vlla uenit, tanquam foret hoc peccasse minutum
Aduersus Dominum summi Natumq; parentis.
Vos equidem Legem summo accepistis Olympo,
Angelicis latam manibus cæliq; ministris,
Sed non ullus apex uobis seruatus in illa
Atq; rei scelerum partem peccastis in omnem.
Talia dicentem iamdudum lumine toruo
Iudæi aspiciunt Stephanum, pleniq; doloris
Concipiunt seque irarum in pectore flammæ.

CATAS
trophe.

Intima

FESTIVALIA.

Intima namq; uiri rumpunt praeordia uoces,
 Pectora stridenti ceu uulnere laesa secantes,
 Et iam collisis crepitantes dentibus illi,
 Non celare queunt manifesti signa furoris.
 Exitium uni omnes manibus uerbisq; minantur.
 Ille autem sacro plenus praeordia flatu,
 Sustulit erectos ad caelum & sydera uultus,
 Diuinæ cernens ubi Maiestatis honorem,
 Ad patris æterni dextram conspexit Iesum,
 Protinus incipiens, populum sic dixit ad omnem:
 En uideo celos diuinæ lucis apertos,
 Astantemq; Patri, quem nos profitemur, Iesum,
 Huic igitur quid adhuc insania uestra repugnat?
 Talia dicentem magno clamore petebant
 Auribus oclusis, ne uox ingrata subiret.
 Iamq; ruunt omnes, Shephanumq; feruntur in unū;
 Truditur infelix, totam trahiturq; per urbem,
 Nec mora nec requies, donec crescente tumultu
 Moenibus expellant, hostiliq; agmine cingant,
 Hic illum rigida saxorum grandine pulsum
 Obrueri incipiunt, uestesq; è corpore tractas
 Ante pedes iuuenis ponunt, cui nomina Sauli.
 Iamq; operi intenti lapides tellure reuulsos
 Vndiq; conijciunt, crebris sonat ictibus aër.

VISIO
 Stephani.

Sicne

EVANGELIA

„ Sicut ubi descendit hyems crepitante per auras
 „ Grandine, deiiciens segetes & culmina pulsant,
 „ Turbine corripitur cælum, strepituq; sonanti
 „ Ventus agit nymbum, deiectaq; grana resultant;
 Non aliter iam saxa uolant, feriuntq; cadentem
 Densa seges lapidum collisas uerberat auras.
 Ille sed ad cælum palmas & lumina tendens,
 Talibus orauit Dominum iam morte propinquam:
 Suscipe defessam hanc animam Saluator Iesu,
 „ Quam tibi commendoq; tuo pro nomine fundo.
 „ Ingruit ecce nouus saxorum uerbere nymbus,
 Ingemimantq; ictus repetitis ictibus hostes.
 Non ualet ille magis pedibus consistere rectis,
 Deprimiturq; cadens in terram pondere duro,
 Tum genibus flexis clamauit uoce sonanti:
 Hostibus hanc ignosce meis, pater optime, culpam
 Nec statuisse uelis meritam pro crimine poenam.
 Hæc ubi fatus erat, Christo minuente labores,
 Occubit, placidaq; cadens in morte quieuit.
 Frigidulo tanquam deuictus lumina somno.
 IN DIE S. IOANNIS APOSTOLI, ET EVANGELISTAE,
 EVANGELIVM IOANNIS XXI. CAP.
 ARGVMENTVM.
 Dum de Discipulo Petrus, quem Christus amabat,
 Sollicitus quærit, se iubet ille sequi.

Discip

FESTIVALIA.

Discipulis cū se iam ter monstrasset Iesus.
 Cepissentq; Dapes captis de piscibus unā.
 Protinus ad Petrum sese conuertit, & inquit:
 Dic agē Petre Symon nomen sortite Ioanna,
 Diligis ex animo nunc me magis omnibus istis?
 Ille refert: Equidem nosti uenerande Magister,
 Pectoris ingenuo quōd te complectar amore.
 Subiicit hīc Dominus: Si talia uera profaris,
 Pasce meos igitur, quos iam tibi tradimus, agnos.
 Hinc iterum Christus cœpit rogitare: Ioanna
 Dicte Symon, uero num me ueneraris amore?
 Respondet Petrus: Scis hoc tamen ipse Magister,
 Quōd te totus amem, nec falso id pectore dicam.
 Pasce meas quapropter oues, subiecit Iesus.
 Mox rursum incipiens sic tertia uerba profatur:
 Petre refer, uero num sis mihi iunctus amore?

○ Reddidit

EVANGELIA

Reddidit hæc tristem toties repetita Symonem
Questio, de illius tanquam dubitaret amore,
Propterea ducens suspiria talibus inquit:
Quid me Christe rogas, hominū qui pectora nollit
Omnia qui cernis, nec fas te fallere cuiquam,
Ipse tenes quanto tibi sim deuinctus amore,
Et quo te uenerer studio, pietate, fideq̃.
Pascere meos agnos igitur, respondit iesus.
Hæc equidem tibi uera loquar, cū iunior esses,
Ipse tibi placito cingebas ilia ritu,
Quoq̃ animi ferret sententia, liber abibas.
At senior factus non tantum iuris habebis,
Sed cogere tuas alijs extendere palmas.
Hic aliquis longo tua corpora fune ligabit,
Inuitumq̃ trahet, quò non tibi prona uoluntas.
Ista loquens Dominus uoluit monstrare Symoni,
Quo fato moriturus erat pro nomine Christi,
Glorificans Domini constanti pectore uerbum.
Hæc ubi fatus erat, paulum sermone quiescens
Mox iterum cœpit referens hæc uerba Symoni
Si mihi quem narras, uerum testaris amorem,
Huc ades, & casus me Petre sequare per omnes.
Ille retro uersus conspexit pone sequentem
Discipulum, ante alios charū quē Christus habebat

Quisq̃

FESTIVALIA.

Quiq; super pectus Domini requieuerat ante.
 Vltima paschalis caperent cum fercula cene.
 Inter eos querens Domini quis proditor esset.
 Hoc igitur uiso Petrus: uenerande Magister
 Quid uero hic faciet, nobis qui proximus? inquit.
 Rettulit hic illi Dominus: Si Petre manere
 Hunc ego forte uelim, donec simul ipse reuertar.
 Quid te sollicitat res hac, uel cura fatigat?
 Tu quod iussus agas, et me sine lite sequaris.
 Exijt hic sermo fratres dispersus in omnes.
 Discipulum sati subductum legibus istum
 Tristia non unquam sensurum uulnera mortis.
 Sed non ista fuit Christi sententia: tantum
 Si redeam donec iubeam hunc remanere, quid ad te?
 Dixerat: hoc falso sensu rapuere sodales.
 Immunis tanquam remaneret morte Ioannes.
 Atq; hic Discipulus, de quo iam diximus, ille est
 Talia testificans uera qui uoce fatetur,
 Istaq; mandauit scriptis, ut postera quondam
 Turba legat, doceatq; suos meminisse nepotes.
 Nouimus hunc isto testari uera libello,
 Vnde piam laudem fidei nomenq; meretur.

IN DIE SANCTORVM PVERORVM INNOCENTVM.
 EVANGELIUM MATTH. CAP. II.

O 2 ARGV

EVANGELIA

ARGUMENTVM.

Heu miseri infantes pereunt Herodis ob iram,
Eripit his Natum sed Deus ipse suum.

Cum perfecta Magi iam post sua munera, rursus
In patrios fines Solyma de gente redissent.
Prævia conuerso quos lumine stella reduxit:
Angelus ecce Dei per somnum apparet Ioseph.
Auditusq; fuit tales depromere uoces:
Surge celer, puerumq; ferens matremq; pudicam,
Anfuge Niliacas, sic re cogente, sub oras,
Exul ibi, iubeam dum te rediisse, manebis.
Nam ferus Herodes occulta fraude propinquat,
Ut puerum quærat crudeli morte necandum.
Surge igitur sæuiq; dolis excede Tyranni.
Talibus auditis thalamo se fidus Ioseph
Erigit, & puerum capiens, pueriq; parentem,
Per medias noctis tenebras Bethlemide parua
Egreditur, Niliq; nouas concedit in oras.
“ Accipit hospitio Dominum Memphitica tellus
“ Inscia, quæ quondam genus Israelis habebat,
“ Vnde Dei uenturus erat post secula Natus:
“ Præscia sic casus uoluebant fata futuros.
Hic igitur mansit cum coniuge fidus Ioseph,
Dum caderet saeus sublatu morte Tyrannus.

FESTIVALIA.

Sic impleta fuit sacri prædictio Vatis,
Omnipotens cuius Pater hæc est ore locutus:
Aegypti Natum reducem tellure uocaui.
At postquam Herodes sensit se uoce Magorum
Deceptum, nec eos ad regia tecta reuerti,
Protinus ingentes irarum in pectore flammæ
Concipit, in pueroq; ulcisci talia facta
Cogitat inuisum quem nomine Regis habebat.
Mittitur ex templo crudelis ab arce satellites
Plurimus, in paruaq; ruit Betlemidos urbem,
Omnibus ense latus cinctum est, armataq; ferro
Dextera, qua peragunt sæui mandata Tyranni,
Vndiq; & infantes crudeli morte trucidant,
Quotquot ibi bimos, aut offendere minores.
Tum uero exoritur longè tristissima cædes
Aetatis teneræ quamuis ea criminis expers
Nondum aliquam uitæ potuit committere culpam.
Interit infœlix primo sub flore iuuentus:
Flos uelut in campis duro succisus aratro.
Heu miseri infantes raptantur ab ubere matris,
Corpora transadigit quorum trepidantia mucro.
Quin etiam intereunt ipsorum ante ora parētum:
Nec licitum est cuiquam sæuis obsistere factis,
Omnia namq; tenet crudelis limina miles

O 3 Agmine

EVANGELIA

Agmine condenso nulli mutire potestas.
 Iamq; sonat clamor matrum, gemitusq; cadentium
 Moenia per, totasq; domos, cunctasq; plateas,
 Impius exquirat penetrantia tecta satellites,
 Extrahit & miseros diro clamore puellor:
 Insequitur genitrix precibus precioq; fatigans
 Immanes animos uerum non parcitur ulli,
 Plusq; ualent Regis crudelia iussa Tyranni,
 Quam natiuus amor sobolis, pietas ue parentum,
 Nullaq; barbaricas flectit miseratio mentes.
 Martia turba ruens tota bacchatur in urbe,
 Crimibus arripiunt alios, medioq; secantes
 Corpore dilaniant, alijs abscindere gaudent
 Brachia correptos pedibusq; per aera mittunt:
 Ceulapidem iactat Balearica funda rotatum.
 Occidit innocuae spes & decus omne iuuentae,
 Sanguineiq; fluunt passim per compita riuus,
 Corpora caesa iacent, & adhuc in uulnere palpant
 Semineces membrorum artus: quis talia cernens
 Temperet à lachrymis? facies tristissima rerum.
 Nec misera tantum seuitur in urbe nephandis
 Militibus, circum positis in finibus errant
 Vndiq; & infantes rapiunt, raptosq; trucidant:
 Pars in frustra secant, gladijsq; trementia figunt
 Corpora

FESTIVALIA.

Corpora: pars medios lacerāt, & brachia truncāt,
Vulnere sic intra muros seuitur, & extra.
Talia mandarāt fieri Rex impius, ira
Percitus ob natum Iudæo sanguine Regem,
Perdere quem solum conatur in agmine tanto,
Vnum nec dubitat multorum in morte perire.
Sed nihil hoc mirum, proprijs qui parcere natīs
Noluit, externæ quid parceret ille iuuentæ?
Hoc impleta modo Ieremiæ uerba Prophetæ
Euentus habuere suos, qui talia dicit:
Montibus in Rhama sonuit uox plena doloris.
Et lachrymæ, & gemitus, muliebres atq; ululatus,
Funera nam Rachaël natorum mœsta suorum
Plangit, & assiduas iterat gemebunda querelas.
Vlla nec admittit tanti solatia luctus,
Quod perijsse uidet miseros, nec posse reduci.
Ast ubi crudelis subijsset fata Tyrannus
Demissus Stygias miseranda morte sub undas,
Ecce iterum in somnis grandæuo apparet Ioseph
Angelus, Aegypti qui manserat exul in oris
Hactenus & monitis exciuit talibus ipsum:
Surge iterum, puerumq; sua cum matre reducens
In terram redeas patriam, quia fata tulerunt
Illos, qui Domini querebant perdere Natum.

EVANGELIA

Et tamen incolumis mansit, pereuntibus illis.
 Protinus exurgit senior, somnoq; leuatus
 Accipit infantem tenerum, matremq; Mariam,
 Mox iter ingressus post tempora certa dierum
 Peruenit in terram Israhel ueteresq; penates,
 Vnde profectus erat pridem tristissimus exul.
 Hic uerò Archelaum Iudæa in gente Tyrannum
 Audit ubi regnare sui post fata parentis,
 Cura recens animum subiit, metuensq; periculi
 Horruit in patriam tali sub rege reuerti,
 Ne ueteres iras uitataq; damna nouaret.
 Ergo iterum diuina uiro mandata feruntur
 Per somnum, quibus auditis Galilæa subiuit
 Mœnia defessus, notaq; in gente resedit,
 Antiquam repetens Nazaræi nominis urbem,
 Grata quies fuit ista seni post longa uiarum
 Tædia, perpeffosq; aliena in gente labores.
 Atq; hæc fata quidem, quò complerentur abunde,
 De Christo ueteres quæ concinuere Propheta:
 Sedibus à patrijs Nazaræi nomen habebit.
 INDIE CONVERSIONIS PAULI APOSTOLI
 EVANGELIVM MATTH. CAP. XIX.
 ARGVMENTVM.
 Præmia Discipulis promittit maxima Christus,
 Ipsum præ mundo quòd uoluere sequi.

Pluri

FESTIVALIA.

Plurima de celi regno cum uerba locutus
 Christus erat, dicens citius transire Camelum
 Posse foramen acus, quam sit qui diues Olympum:
 Difficilem sic esse uiam, quæ ad sydera ducat.
 Obstupere rudes ad talia dicta ministri,
 Anxius & propria cepit quisq; esse salutis.
 Incipiens igitur cunctorum nomine Petrus
 Rettulit ad charum quærens hæc uerba magistrū:
 Aspice per totum nos cuncta reliquimus orbem,
 Vnanimiq; sumus studio te Christe secuti:
 Qualia pro tanto sed præmia reddis amores
 Respondit Dominus: Celi per sydera iuro,
 Supremum testorq; patrem, qui fallere nescit,
 Præmia uos tanto pro munere digna manebunt,
 Me quicumq; estis tam prompta mente secuti:
 Hinc ego polliceor, uenturi tempore sæcli,

o s Quando

EVANGELIA

Quando hominis Natus solio residebit in alto,
Maiestate potens, & summo clarus honore,
Vos quoq; his senis dabitur considerare sellis:
Tunc ut iudicium super Israhele feratis,
Consentes populum duodeni stemmatis omnes,
At quicumq; domum linoit, fratresq; sororesq;
Aut cū matre patrē, aut dulces cum coniuge nati,
Deserit & campos faciles, uel quidquid habebat
Nomine pro nostro, soli constanter adherens,
Centupla percipiet foelici prēmia fructu,
Aeternaq; hæres capiet patrimonia uite.
Hoc tamen imprimis, iterumq; iterumq; monebo,
Qui modò sunt primi, tunc turba nouissima fient.
Vltima quæq; prius fuerat pars prima manebit.
Foelix ad finem bona qui concessa tenebit.

HISTORIA CONVERSIONIS PAULI APOSTOLI,

Ex Actorum Capite. IX.

ARGUMENTVM.

Sternitur in terram cælesti fulmine Saulus.

Vasq; fit electum Paulus ab hoste Dei.

SAulus adhuc spirans animo crudelia diro
Vincla mimabatur, mortemq; infestus acerbam
Discipulis uero Christum profitentibus ore.
Namq; uirum zelus Legis stimulabat auita,

Atq;

FESTIVALIA.

Atq; Deo gratam se rem præstare putabat,
 Si quocunq; nouam depelleret obice sectam
 Talia dum cæco meditans in pectore uoluit,
 Pontificem accessit, cui maxima cura sacrorum,
 Quem penes imperium templi & custodia Legis.
 Hunc petit ad claram sibi scripta ferenda Damascū
 Apparet ad Legis procures primosq; Scholarum,
 Ut quoscunq; nouæ corruptos dogmate sectæ
 Inuenisse sibi sexus utriusq; daretur,
 Captiuos liceat Solymam perducere in urbem
 Accipiant poenas ubi sprete Legis atroces.
 Principijs obstandum etenim, scelerata priusquàm
 Doctrina inualeat, uireiq; acquirat eundo.
 Iamq; uia Solyma digressus ab urbe tenebat,
 Et prope contigerat uicine tecta Damasci:
 Quantum funda potest lapidem ter mittere iactū,
 Cum noua lux illum cælo circumdedit alto,
 Insonuit polus uiolento fulminis ictu.
 Terra tremit subito cæli concussa fragore,
 Prosteruntur equi magno terrore cadentes,
 Deijciuntq; uiros, primo cadit agmine Saulus
 Exanimis, tante dubius quæ causa ruine,
 Vtq; solo iacuit, uocem cognouit ab alto
 Aethere terribilem tali clamore sonantem:

Quid

EVANGELIA

Quid me persequeris tam diro Saule furore?
 Ille qui es Domine ô liceat cognoscere? dixit.
 Redditur è caelo: sum Rex ego Christus Iesus,
 Quem tua persequitur tanto Vesania motu,
 Cuius & affectas Solymis excindere nomen,
 Sed nihil efficies, & rem moliris inanem.
 Crede mihi, durum tibi erit, si pergere tendis,
 Aduersus stimulum fragiles impingere calces,
 Vulnere non illi facies, tua corpora lades,
 Atq; pedem referes insano claudus ab ictu.
 Desine, nec contrà superos temerarius ito
 Si sapias, atq; Deo mortalis cedere discas.
 Ille tremens pauido uix talia pectore fatur:
 Dic mihi quid faciam Deus ô, tua iussa capeffam?
 Vox iterum caelo sonuit responsa remittens:
 Surge celer, tectisq; simul succede Damasci,
 Hic tibi dicetur, fieri quid oporteat ultra.
 Obsupere uiri, comites quos Saulus habebat,
 Stant rerum ignari, uocem nam quilibet haurit
 Ipsius, at nullum cernunt responsa ferentem,
 Nec fragor unde Poli ueniat, cognoscere possunt,
 Vox licet attonitas subeat celestis in aures.
 Ad sese ut redijt reuocato pectore Saulus,
 Surgit humo manibus sociorum erectus in auras,

FESTIVALIA.

Et quamuis oculos aperit, non conspicit ullum,
Lucis enim Dominus percusso dempserat usum.
Ducitur à socijs uicinam cæcus in urbem,
Hospicioq; manens triduum decumbit, & egrans
Lumine captus agit magno discrimine uitam,
Corpora nec dapibus reficit, nec guttura potu,
Nec fruitur placido nocturni munere somni,
Tristia sed tantum lachrymis suspiria miscet.
Discipulus uerò degebat in urbe Damasci.
Addictus Christo, nomen fuit huic Ananias,
Visio cui clara obueniens sub nocte silenti
A Domino tales audita est reddere uoces:
Euigila uocemq; Dei capias Anania.
Ille refert: adsum, quid me Pater alme requiris?
Respondet Dominus: Cùm lux erit orta diei,
Surge thoro, uicumq; petas cognomine rectum,
Inq; domo Iudæ peregrinum quærito Saulum
Nomine Tharsensem, qui dum deuotus adorât.
Ecce uirum uidit uenientem intrare Ananiam,
Impositis cæco manibus qui lumina reddat.
Hæc ut perficias, mandat tibi Rector olympi,
Vade igitur prompte, cælestia perface iussa.
Reddidit hîc dicens Ananias talia rursum:
Quid me, summe Parës, hominẽ trāsmittis ad islū?

De

EVANGELIA

De quo multa prius cognouimus impia facta,
Qualibus ille tuos Solyma uexarit in urbe
Supplicijs Sanctos, miseris quæ uincla parauit.
Et nunc missus adest pharisæe nomine Secte,
Estq; uiro iussu procerum commissa potestas,
Vt quoscunq; tuum nomen per uota uocantes
Repperit, inuadat, uinclisq; coherceat arctis,
Captiuosq; trahens Solymam traducat in urbem,
Mortis ubi poenas capiant ex Lege nefandas.
Hunc ne uirum supreme Parens me cogis adire:
Talia conantem, nobisq; extrema minantem,
Te qui Christe Deum colimus, nomenq; fatemur.
Respondit Dominus: Non hæc tua pectora turbent,
Vade sed intrepidus, mandataq; nostra capeffe.
Quem sic namq; uirum pauidus cunctaris adire,
Vas erit electum nobis, fideiq; minister,
Qui mea iussa ferens populos uulgabit in omnes,
Nostraq; per multas extendet nomina gentes:
Non illum ante duces mundi regnumq; tribunal
Talia de nobis præconia ferre pudebit,
Nostraq; lessæe proponere dogmata plebi.
Aspice qualis erit, quantum mutatus ab illo,
Qui uenit ut nostris imponat uincla, Saulo:
Hostis ut aduenit, rediens sic noster abibit,

FESTIVALIA.

Nec tunc Saulus erit, sed Pauli nomen habebit,
 Et nouus exibat gentes iam Doctor in omnes.
 Huic ego monstrabo cunctos tamen ante labores,
 Qualia passurus nostro pro nomine, quantis
 Excipiendus erit mundo uexante periclis,
 Ut quoq; morte sua Christum testetur, & inde
 Aeternam accipiat caelesti in sede Coronam.
 Hæc ubi factus erat Dominus dilapsa recessit
 Visio, tum somnusq; Ananiam noxq; reliquit.
 Et iam clara dies exorto Sole nitebat,
 Exiit ille domo, Iudæq; ingressus in ædes
 Conuenit amisso recubantem lumine Saulum.
 Non uidet ille uirum, sed uox dicentis ad aures
 Peruenit infirmas, & spe solatur amica.
 Tum uero imposuitq; manus & talia dixit:
 saule mihi in Christo charissime frater Iesu,
 Me dominus misit, qui se tibi nuper eunti
 Præbuit è cælo manifesta in luce uidendum,
 Quando uiam nostram faciebas missus ad urbem,
 Scilicet ut per nos oculorum luce recepta
 Clara iterum possis cæli conuexa tueri:
 Spiritus inuadatq; tibi præcordia Sanctus,
 Qui te formet opus Domini monstretq; futurum.
 Vix ea factus erat, squamæ cum de fideis instar

EX

EVANGELIA

Ex oculis Sauli scabies immunda recessit,
Luminibusq; uigor redijt, uisumq; recepit,
Iam primùm cernens quas sit deductus in adit,
Quoq; loco positus, quæ cæco ignota latebant.
Iamq; thoro surgens sacri baptismatis undam
Suscipit, & Christi nomen, quo lotus, adorat:
Inde cibam sumit tridui ieiunia soluens,
Atq; ita conualuit membris animoq; refectus,
Multa super Christo rogitans, & multa remittens.
Et iam Discipulis peruenit fama sub aures
Nuncia de Saulo, qui tunc simul urbe manebant.
Euasisse Dei uiolento ex hoste ministrum.
Protinus accedunt cupidi, fratremq; salutant
Lata mente nouum, seq; illi adiungere gaudent.
Ille refert casusq; suos, & fulmen Olympo
Demissum, uocemq; Dei super alta sonantem.
Mirantur uocem reliqui gestusq; loquentis,
Gratanturq; sibi talem cecidisse sodalem:
Totos ille dies pariter noctesq; profundas
His coniunctus agit, Christi q; accenditur igne
Vsq; magis, crescunt caelestia dona per illum.
Spiritus atq; uirum plena complectitur aura.
Iamq; dies abiêre aliquot remanente Damasci
Cum socijs Paulo, qui iam firmatus abunde

Not

FESTIVALIA.

Non audire modò, sed Christum uoce fateri
Incipit, & Domini Synagogis tradere uerbum,
Testificans summi Natum Genitoris Iesum.
Obstupere uiri, quorum peruenit ad aures
Res noua, mirantur mutato pectore Saulum,
Taliaq; inter sese ultrò citroq; loquuntur:
An non hîc Solyma uastabat nuper in urbe
Quotquot erant Christo nomen caeleste uocantes,
Atq; ideo huc uenit captiuos ducere secum,
Ad summos templi proceres, Legisq; peritos.
Cur nunc facta sequi contraria cernimus illum?
Et cum Christicolis, quorum fuit hostis, agentem
Tradere iamdudum reprobati Dogmata Christi?
At uirtute Dei Paulus crescebat in horas,
Iudeosq; uiros per mœnia tota Damasci,
Ore refutabat ualido, Christumq; probabat
Esse redemptorem caelesti semine natum.
Hæc ubi iam multis uulgata est fama dictus,
Et procerum turbæ populoq; innotuit omni,
Consilium Iudæi ineunt, & fraude latenti
Tam malè mutatum querunt occidere Saulum.
Ille sed insidias gentis cognouit iniquæ,
Admonitusq; suos inter sibi cauit amicos,
Publica iam uulgi studio consortia uitans.

P

Omni

EVANGELIA

Omniū & quanquam posita est custodia poti
Observans Paulum noctesq; diesq; necandum,
Attamen hunc socij caca sub nocte per altos
Demittunt muros Amerina in corbe sedentem,
Donec eum funis terra deponeret ima.
Moenibus elapsus sic arma hostilia fugit,
Crudelesq; animos spe deficiente fessit.

IN FESTO PURIFICATIONIS MARIE

EVANGELIUM LUCÆ II. CAP.

ARGUMENTVM,

Sistitur in Templo cū munere Legis Iesus,
Quem capiens ulnis gaudet obire Symon.

DEbita transferant sacri purgamina partu
Impletiq; dies fuerant in Lege recepti,
Cū puerum mater Solymam portauit in urbem
More sue gentis Domino quò sisteret illum,
Dixit

FESTIVALIA.

Diuina ueluti mandant Oracula Legis:
Scilicet ut proles primùm de matre uirilīs
Proueniens Domino mox sanctificata uocetur,
Inq; domum sacram precio redimenda feratur.
Hec ut perficeret prima cum prole Maria
Ad templum uenit, nec non grandæuus Ioseph,
Munera pro nato sacris consueta ferentes,
Nempe duas aurum penna simulante columbas,
Moseæ ueluti Legis mandata requirunt:
Diues ouem mater, binas sed egena columbas
Vt ferat in templum dono, capiatq; Sacerdos
Igne cremans partem, partem pro crimine sumens.
Ecce uir hic aderat cano uenerabilis æuo,
Iustus amansq; Dei Symeon, qui pectore toto,
Letam expectabat super Israhele salutem,
Spiritus ac Domini præsens habitabat in illo,
Huic responsa Deus dederat non uana petenti,
Tristia non lethi subiturum uincla, priusquàm
Vidisset Christum Domini semenq; salutis
Promissum populo tot iam labentibus annis.
Hic ubi de puero famam cognouit Iesu,
Protinus in templum, sed non sine numine, uenit,
Iamq; inducebant natum per sacra parentes
Omnia diuina facientes debita Legi,

P 2 CUM

EVANGELIA

Cum Symeon letis tenerum complexus in ulnis
 Accepit, gratesq; Deum cum laude peregit,
 Fastidico talem depromens gutture uocem:
 Nunc seruum dimitte tuum pater optimè rerum
 Ut placida tandem moriens in pace quiescat,
 Aedita ceu nobis quondam promissa dedisti,
 Namq; oculi uidere mei, tetigere lacerti
 Autorem nostræ, puerum causamq; salutis,
 Venturum populos quem prouidus ante parasti,
 Ut nitido cæcas illustret lumine gentes,
 Plebis & Isacidae ueros instauret honores.
 Talia mirantur Senioris uerba parentes
 Ignari rerum pueri sortisq; futura.
 At Symeon rursum incipiens benedixit utriq;
 Inde piæ Matri referens uentura canebat:
 Ecce tuus Natus multorum causa ruinae
 Tristis erit, multos facietq; resurgere contra.
 His bona leta ferens, damna exitiosa sed istis.
 Atq; erit in signum cui contradictio fiet.
 Quin etiam gladius tibi cor penetrabit acutus,
 Maternamq; animam crudeli uulnere laedet,
 Abdita multorum sic pectora namq; patefcent,
 Quæq; animis latuere diu, cernentur aperte,
 Hæc ubi fatus erat Symeon sermone quieuit.

FESTIVALIA.
IN FESTO MATTHIAE APOSTOLI.
EVANGELIUM MATTH. IX.
ARGVMENTVM.

Mira Dei bonitas, sua quod Myſteria magnis
Occulit, & paruos talia noſſe facit.

Svblatis in calum oculis ſic dixit Ieſus:
Te pater omnipotens celi, terræq; marisq;
Glorifico, laudumq; tibi præconia reddo:
Quòd tua prudentes mundi Myſteria ſemper
Celaſti, paruisq; fauens noſcenda dediſti.
Sic tibi complacitum pater eſt præponere magnis
Parua, nec infirmas mundi contemnere partes.
Eſt mihi cunctarum rerum commiſſa poteſtas
A patre caeſti, quas totus continet orbis,
Imperium ſine fine dedit, Regemq; perennem
Eſſe ſuum Natum voluit, quem noſcere nemo

P 3 Quàm

EVANGELIA

Quam Pater ipse potest, ne quisq; nosse parentis
 Filium atq; ualet, uerbo cuiq; ille reuelat.
 Huc agite ô duris onerati rebus adeste,
 Quos graue peccatum, mala uel quæcunq; fatigat.
 Vos ego suscipiens uera recreabo salute,
 Restituam uires ualidas, opibq; iuuabo
 Aeternis, quas nulla potest abolere uetustas.
 Suscipitote iugum prompto modò pectore nostri,
 Atq; mei uerbi caelestia discite iussa.
 Namq; ego sum mitis, patiensq; in corde laborum
 Omnibus, atq; humilis, qui me submittere noui.
 Approperate igitur, nostro succedite regno,
 Sic animæ inuenient requiem & solatia uestra.
 Quippe iugum prædulce meū est, & lenè ferendum.
 Quodq; onus impono nulla grauitate molestum.
 Hoc quicunq; feret, tandem sub fine laborum
 Sedibus æthereis grata statione quiescet.

HISTORIA ELECTIONIS MATTHIAE APOSTOLICA

Ex Actorum Capite I.

ARGUMENTVM.

Additus undenis Matthias sorte Ministris,

Illorum numerum iam facit esse parem.

AD patriū Christum cum iā rediisset Olympi
 Discipuliq; loco studijs concordibus uno

Inten-

FESTIVALIA.

Intenti precibus noctesq; diesq; manerent,
Ecce Symon medio surrexit in agmine Petrus
Ad reliquos blando conuersus lumine fratres.
Qui numero centum uiginti et forte fuerunt,
Ad quos sic placido coepit sermone profari:
Vos quicunq; uiri nostrae pietatis adestis
Dilecti in Christo fratres fideiq; sodales,
Huc adhibete animos et nostra attendite dicta,
Impleri fuerat scripturae uerba necesse,
Olim quae sacro Dauidis ab ore locutus
Spiritus infandi crimen praedixit Iudae.
Ille cooptatus quamuis in nostra fuisset
Agmina, et Officii nomen partemq; teneret,
Attamen insontem Dominum charumq; Magistrum
Tradidit acceptis in tristia pignora nummis,
Seq; ducem demens scelerato praebuit hosti,
Qui manibus Christum cepit uiolentus iniquis.
Ergo ubi triste nefas iam prodicione peregit,
Et confecit agrum precio mercedis iniquo,
Conscia mens sceleris trepidantem perpulit illum
Arboris ut ramo sese suspenderet alto,
Inferretq; manus propriae per crimina uite.
Tunc medius crepuit pallentia uiscera fundens,
Viscera quae coruis praedam canibusq; dederunt.

Oratio
Petri A-
postoli.

EVANGELIA

Non ignota loquor, totam res ista per urbem
 Diuulgata fuit facti rumore nefandi,
 Ipse etiam sortitus ager de sanguine nomen
 Emptus erat precio qui proditionis iniquo,
 Omnis adhuc hodie Iudæus Akeldama dicit.
 Sic etenim legitur Iessæi in carmine uatis:

Psal. 69. Vasta domus linguatur ei deserta, nec illam
 Incolat infausto deterritus omine quisquam.

Psal. 109 Atq; alibi rursum: Succedat Episcopus alter
 Illius officio, qui tali indignus honore.
 Nunc igitur quoniam sic res & tempora poscunt
 Fratribus è cunctis una qui tempore toto
 Nobiscum Domino terris uiuente fuerunt,
 Et uidere Dei manifesto corpore natum,
 Post Baptisma sacrum, donec super alta receptus,
 Vnum de tanto numero statuamus oportet,
 Nemine qui nostrum duodeno compleat agmen,
 Testis & accedat Christi de morte reuersi.
 Talia ùm Petrus dixisset fratribus, omnes
 Assensere uiro tam digna & iusta loquenti,
 Nullus erat cui non sententia dicta placeret.
 Iamq; duos statuere uiros ex agmine tanto
 In medium lectos, quorum fuit alter Ioseph
 Nomine Barsabas, alio cognomine Iustus,

alter

FESTIVALIA.

Alter Matthias simili pietate refulgens.
Protinus in cælum uersis cum lumine palmis
Talibus incipiunt omnes uno ore precari:
Omnipotens rerum genitor, qui pectora nosti
Intima, qui sensus et corda latentia cernis,
Nunc famulis ostende tuis, da noscere signo
Quē pater alme probes ad munera sancta uocādū,
Qui tibi complaceat, tua quem diuina uoluntas
Eligat, ut sortem nostri partemq; laboris
Accipiat, falsiq; loco succedat Iudæ,
Munere qui tanto crudelibus excidit ausis,
Aeternæq; locum pœne damnatus adiuit.
Hæc ubi communi fecere precamina uoto,
Continuò sortem iactis misere lapillis,
Lumine seruantes utri contingeret, illa
Matthiam supra cecidit, quem fausta precati
Omnia suscipiunt duodenum in parte ministrum,
Munus Apostolicumq; uiro cum nomine tradunt.

Aposto-
lorū pre-
catio.

IN DIE ANNUNCIATIONIS MARIAE
VIRGINIS,

EVANGELIUM LVCAE I. CAP.

ARGVMENTVM.

Angelus ad Mariam ueniens Legatus Olympo,
Nunciat ut Natum sit paritura Dei.

P S Et

EVANGELIA

ET iam sextus erat cōcepto à pignore mensis
 Elizabeth, celo cū nuncius Angelus alto
 Venit ad intacta castissima tecta Mariæ,
 Illi iussa ferens summi commissa parentis.
 Vrbis antiqua iacet Galilæis Nazareth oris,
 Parua quidē, sacris sed enim prædicta Prophetis,
 Hic desponsa uiro Virgo cui nomen Ioseph
 Stirpis Iesseæ tectis habitabat in arctis,
 Nomine uicini solito dixere Mariam.
 Angelus huc ueniens mox ingressus ad illam,
 Atq; oleæ ramum prætendens talia dixit:
 Salue Virgo decens summo dilecta parenti,
 Gratia te domini plenis amplectitur ulnis,
 Ipse Deus tecum, mulieres inter et omnes
 Omnia te meritò benedictam secula dicent.
 Talibus obticuit cælestis nuncius aule.

FESTIVALIA.

Ille uidens Iuuenem gestuq; & uerba loquentis
Obstupuit turbata animo, castumq; pudorem
Emisit signata genas, nec soluere uocem
Ausu fuit, tantum uoluebat talia secum:
Qualem fert misera mihi nuncius ille salutem
Virginis ille metum uultu praesensit ab ipso.
Sustulit & uanum tali mox uoce pauorem:
Ne metuas Virgo, quoniam tibi contigit ingens
Gratia supremi ueniens bonitate Parentis,
Hec deferre tibi caelo qui nuncia iussit.
Aspice concipies sed non sine numine prolem,
Et paries Natum, facies cui nomen Iesu,
Magnus enim fiet, summi sobolesq; Parentis
Unica dicetur, factis mirandus & ore.
Huic pater omnipotens sedem Davidis auitam
Attribuet, supraq; domum regnabit Iacob,
Imperium sine fine tenens, & cuncta gubernans,
Illius aeternos Regnum durabit in annos.
Talia dicentem caeli de sede Ministrum
Audit ubi, contra sic rettulit anxia Virgo:
Qua ratione precor fieri haec in uirgine possunt
Ipsa mihi quoniam salui sine labe pudoris
Conscia non unquam tactus sum passa uiriles.
Angelus excepit: Ne te res ista moretur,

Humano

EVANGELIA

Humano non ista modo conceptio fiet,
 Sed uirtute Dei, rerum cui summa potestas
 Namq; superueniet celo te spiritus alto,
 Et patris æterni tibi uis instabit obumbrans.
 Conceptumq; feres cælesti semine Natum.
 Hinc sanctum quodcunq; tua nascetur ab aluo
 Semper erit, Natusq; Dei dicetur in æuum,
 Ut tamen ista magis credas, cognata probabit
 Elizabetha tibi, quæ corpore foeta senili
 Fert uterum tandem sterilis post tempora uitæ,
 Et natum paritura uiro prouectior instat.
 Iamq; agitur mensis grauidæ bis tertius illi,
 Publica quàm sterilem testatur fama tot annos.
 Sed nihil est, quod non ualeat diuina potestas,
 Nec res ulla Deo non perficienda manebit.
 Quo minus ipsa etiam dubites, quæcunq; locutus
 Euentura tibi, fies cum Virgine mater,
 Nomen utrunq; simul mira ratione tenebis.
 Hæc ubi fatus erat cælestis Nuncius aule,
 Iam firmata fide respondit talia Virgo:
 En ancilla Dei quamuis indignior adsum
 Cuncta mihi fiant, quæ nuncia uoce tulisti.
 Nec mora disceßit fulgenibus Angelus alis,
 Iam fidei plenam leto sub corde relinquens.

IN DIE

FESTIVALIA.

IN DIE MARCI EVANGELISTAE SEU
COMMUNIVM PRECVM.

EVANGELIVM LVCAE XI.

ARGVMENTVM.

*Orandi socijs formam praescribit Iesus,
Et docet oranti cuncta petita dari.*

Quodam fortè loco solus cùm staret Iesus,
Sustulit erectas cum gestu supplice palmas,
Ad summum fundens ardentia vota Parentem:
Nec gemitus aberant, guttaq; per ora fluentes,
Mistaq; deuotus animi suspiria uerbis.
Et iam desierat precibus de more peractis,
Protinus accedens deuoto pectore quidam
Discipulus tali compellat uoce Magistrum:
Orandi formam nobis praescribe precamur
Christe, uelut socios docuit Baptista Ioannes.

Respon-

EVANGELIA

Oratio
Domini-
ca.

Respondit dominus: Cum fundere uota parentem
Ad summum cupitis, tum talia dicite uerba:
Summe parens qui tecta tenes sublimia celi,
Effice diuinum quo sanctificetur in omni
Orbe tuum nomen, uelut est super omnia sanctorum
Adueniant hominum generi caelestia regna.
In terris etiam fiat tua sola uoluntas,
Angelici tanquam parent ad iussa ministri.
Hinc panem uitae miseris largire precamur
Quotidie: Tum nostra pius peccata remittas,
Debita nos alijs ceu cuncta remittimus ipsi.
Nec Pater induci miseros patiaris ab hoste,
Vexet ubi nostras curis tentatio mentes:
Sed nos fida malo tua dextera liberet omni,
Vt letis animis caelestia regna petamus.
Hec ubi factus erat, porro sic coepit Iesus:
Dicite quis uestrum, si forsitan haberet amicum,
Adq; illum ueniens media sub nocte rogaret,
Tres panes (dicens) rogo te uicine ministra
Optime: Nam quidam peregre mihi uenit amicus
Esuriens fissusq; uia, nec paupere tecto
In promptu est aliquid, quod ei proponere possim.
Ille autem somno grauidus respondeat intus:
Ne uicine mihi sera sis nocte molestus,

Offi

FESTIVALIA.

Ostia clausa domus iam sunt, pueriq; quiescunt
Vndiq; me circum, nec iam tibi surgere possum,
Et dare quos panes intempestiue requiris.
At si iterum pulsans foribus non desinat ille
Improbis, hoc equidem dico non falsa locutus,
Si non ut charo uotum prestabit amico,
Improbitate uiri surget tamen ille coactus
Suppeditans panes, quantum putat esse necesse.
Propterea uobis dico moneoq; fideles,
Ut quaecunq; dari cupitis, per uota petatis.
Poscite quae uultis, tum cuncta petita dabuntur.
Querite, quæsitum foeliciter inuenietis,
Aethereas pulsate fores, reddentur apertæ.
Nam quicumq; petit, res auferet ille petitas,
Quærens inueniet, pulsans mittetur et intro.
Quis uestrum si forte roget de pane parentem,
Cui lapidem ferat ille grauem? Quis poscere piscem
Auditus, dirum capiat pro pisce colubrum?
Quisq; petens ouum gallina matre creatum,
Accipiat cauda mimitantem Scorpion unca?
Quod si uos homines, qui prima ab origine prauis,
Tam bona poscenti soboli dare dona potestis:
Quanto celestis Genitor magis æthere summo
Intima replebit sacro præcordia flatu

Omnibus

EVANGELIÆ

Omnibus his, quicunq; petent ipsumq; rogabunt.

IN FESTO PHILIPPI ET IACOBI APOSTOLORVM
EVANGELIUM IOAN. XIII. CAP.

ARGUMENTVM.

*Cum Patre sese unum summo testatur Iesus,
Inde suo mandat nomine cuncta peti.*

Discipulos tristi cum cerneret esse dolore
Percussos Dominus, quia se dixisset abire,
Moerentes animos tali sermone refecit:
Ponite corde metum socij, secludite curas,
Pectora nec uano consumite uestra timore.
Creditis in summum stabuli si corde Parentem,
Illius in uerum tunc me credite Natum,
Ampla mei Patris domus est, & plurima celo
Mansio, suscipiat quæ uos de carcere Mundi,
Præbeat & sedes post aspera fata quietas.

Si

FESTIVALIA.

Si tamen ista secus, quàm nunc audistis, haberent:
Tunc ego iamdudum dixissem talia uobis,
Nempe quòd hinc abeam uani de limite Mundi,
Sedibus æthereis uobis loca digna paratum.
Verùm quando abiens ista statione recedam,
Perpetuam uobis sedem mea cura parabit:
Mox iterum ueniens hinc uos assumere mecum
Incipiam, cæliq; domo meliore reponam,
Vt spacio mecum iuncti maneatis eodem.
Scitis enim cur hinc abeam, quoq; ipse recedam,
Nec uia suscepti uobis incognita cursus.
Talia dicenti Thomas contrarius inquit:
Nescimus quò Chryste uelis, abiensq; recedas,
Ergo uiam nouisse tuam quî quæso ualemus?
Ipse nisi incipias cursus monstrare latentes.
Talia quærenti contrà respondit Iesus:
Sum uia, sum uitaq; salus, & semita ueri:
Ad summum nemo poterit uenisse Parentem,
Ipse nisi monstremq; aditus, ducamq; sequentem.
Si bene me nostis, Patrem quoq; nosse potestis,
Et iam nouistis, nec non uidistis eundem.
Hæc ubi fatus erat, tali sermone Philippus
Incipit: O summum nobis ostende Parentem,
Hoc unum toto te pectore Chryste rogamus,

Q Et

EVANGELIA

Et tunc sufficiet nobis, nec plura petemus.
 Rettulit hic Dominus tali responsa tenores
 Cur ego tam longo uobiscum tempore uixi?
 Verbaq; tot feci, mirandaq; facta peregi,
 Nec tamen agnoscis qui sim qualisq; Philippe,
 Hoc tibi protestor summum iuratus Olympum,
 Me quicumq; uidet, summum uidet ille Parentem,
 Atq; duos una iunctos in imagine cernit.
 Cur igitur dicis? supremum ostende Parentem:
 Nondum etiam hoc toto firmatus pectore credit
 Quod Pater in nato, Natus manet inq; Parente.
 Hæc ego uerba monens de me non proloquor ipsis
 Sed Pater unigenæ residens in pectore Nati
 Ista refert, & tanta potens miracula præstat.
 Hoc igitur nostris moniti iam credite uerbis,
 In patre quod uerè maneam, Pater ipse & in me
 Si non his uerbis, tunc saltem credite factis,
 Quæ patria Natus tantum uirtute peregi,
 Nec uos illa latent, sed adhuc meminisse potestis.
 Hoc equidem uobis dico, protestor & Amen,
 In me qui toto confisus pectore credit,
 Hæc etiam faciet, quæcumq; ego facta peregi,
 Et maiora etiam præstabit forsitan illis.
 Talis erit uirtus fidei, tam magna potestas.

Scilicet

FESTIVALIA.

Scilicet ad summum quoniam discedo Parentem,
Talia qui tribuet credenti munera turba.
Insuper & nostro Patrem quæcunq; petetis
Nomine poscentes, uobis præstabo fidelis,
Ut pater in Nato iustum lucretur honorem.
Quidquid erit nostro quod nomine cunq; petetis,
Perficiam certo, nec uos spes irrita fallat,
Præstata sed largo cum scœnore cuncta reponam.

IN DIE CORPORIS CHRISTI.

EVANGELIUM IOANNIS VI. CAP.

ARGUMENTUM.

Commendat carnemq; suam sanctumq; cruorem
Christum, & hunc uitæ prædicat esse cibum.

VRbe Capernæa cùm uersaretur iesus,
Atq; illū in cœtu populi Synagoga tenebat,
Mystica commendans Paschalis fercula cœnæ,
Protulit has orsus diuina uoce loquelæ:
Est cibus æternæ uerè caro nostra salutis,
Exhibet & noster uerissima pocula sanguis.
Quisquis edit carnemq; meam, bibit atq; cruorem,
Permanet unito uiuens in corpore mecum,
Atq; ego permaneo rursum coniunctus in illo,
Sic unum sumus unanimes semperq; manemus,
Vincula nulla dies nostri dissoluet amoris.

Q 2 Sicut

EVANGELIA

Sicut ab astringero Genitor me misit Olympo
 Aeternum uiuens, & ego quoq; uiuo per illum;
 Sic etiam qui me comedet mansurus in æuū
 Aeternæ precium uitæ me propter habebit.
 Hic est ille Dei panis, qui uenit ab alto,
 Intima celesti satians præcordia succo.
 Non ueluti uestri ceperunt manna parentes
 Aethere demissum, quos hinc sua fata tulerunt.
 Sed uerè panem quicumq; comederit istum,
 Aeternum uiuet nullo moriturus in æuo.
 Tantam præstabunt celestia fercula fructum.

IN DIE S. IOANNIS BAPTISTAE.

EVANGELIUM LUCÆ I. CAP.

ARGUMENTVM.

Nascitur effoeta sanctus de matre Ioannes,
 Zacharias grates carmine letus agit.

CVM uirtute Dei pregnans Elizabeth esset,
 Quæ sterilis multos uitæ traduxerat annos.
 Iamq; propinquarent decimi confinia mensis,
 Aduenit tandem pariendi tempus, ut aluo
 Redderet acceptum diuino munere pignus,
 Tum peperit charo natum fœcunda marito.
 Hoc ubi uicinas insuetum uenit ad aures,
 Quòd benefacta Deus uetula tam magna dedisset.

FESTIVALIA.

Continuò cœpere animis gaudere profusis,
Dulce puerperium gratantes ore benigno.
Iamq; octaua dies aderat, uenêre frequentes,
Vt iuxta Legem Domini præputia nati
Scinderet admotus teneri pudentia culter,
Zachariam patris puerum de nomine dicunt.
Nominis at ueri iamdudum præscia mater,
Non ita fiet, ait, sed uos hinc ite, Ioannem
Dicite, non alio charum mihi nomine natum.
Ast illi contrà uerbis nituntur & aiunt:
Respice chara tuam toto cum stemmate gentem,
Inuenies nullum, quod pascis, nomen habentem.
Protinus innuitur patri, quo nomine dici
Ipse uelit natum, paruam petit ille tabellam
Nutibus, omnipotens nam uocis ademerat usum,
Accepta scripsit: Nomen pueri esto Ioannes.
Mirantur factum suspensis cordibus omnes,
Talia nec credunt fieri sine numine diuûm.
Continuò resoluta uiri sunt guttura sancti,
Incipiensq; loqui laudabat uoce Tonantem.
Tum perculsa fuit uicinia tota pauore,
Istâq; diffusa est Iudeam fama per omnem,
Transiliens montes & opacas arbore ualles.
Quotcunq; audierant, imo sub corde reponunt,

Q 3 Dicen-

EVANGELIA

Dicentes Pueri qualis uir fiet ab illos
 Nam Domini uirtus illum manifesta regebat.
 At Pater æthereo iamdudum numine plenus
 Zacharias linguam reduci sermone resoluit
 Vt idico, talem depromens gutture uocem:
 Laudetur Dominus Deus Israelis in æuum,
 Illius & nomen summo celebretur honore.
 Namq; suam plebem cælo respexit ab alto,
 Seruili faciens de conditione redemptos,
 Erexitq; nouæ cornu prælustre salutis
 Constituens media serui Dauidis in æde,
 Sicut erat quondam statuens promissa locutus
 Ora Prophetarum per non mentita suorum.
 Vt nos eriperet sauis ex hostibus, atq;
 De grauiore manu, qui nos odere, malorum.
 Præstaretq; piis patribus miseramina nostris,
 Fœderis antiqui memor, & quæ fecit Abrahæ
 Iuramenta Patri, nobis bona tanta daturum.
 Scilicet ut manibus subducti hostilibus, ipsi
 Possemus uitam placidè seruire per omnem
 Pectore securi seuoq; timore carentes,
 Cultibus in sanctis iustisq; placentibus illi.
 At tu chare Puer Domini dicere Propheta,
 Namq; Dei natum cursu felice præbis,

VI

FESTIVALIA.

Vi tua lingua uiam uenturo praearet illi,
Desq; pius populis uentura signa salutis,
In qua cuncta sibi cernent peccata remitti.
Offeret hanc summi bonitas miserata parentis
Omnibus in Nato, quem culmine mittet Olympi,
Scilicet ut caecis ueniens appareat ille
Gentibus, obscura resident quæ mortis in umbra,
Infundens mutata nouam sub pectora lucem,
Dirigat & nostros pacato in tramite gressus.
Talibus obticuit senior, natumq; puellum
Occupat amplexu strigens, atq; oscula iungit
Dulcia: maternam pertentant gaudia mentem.
At puer occulto celi crescebat in horas
Numine: iam Iuuenis robusto corpore factus
Desertis coluit syluas Iordanis ad amnem,
Carne locustarum uiuens & melle liquenti,
Corporaq; indutis gibbosi pelle Cameli.
Hic rude ducebat nemorum sub frondibus æuum,
Iamdudum meditans operis rudimenta futuri,
Israheliticæ donec se ostendere genti
Tempus erat, munusq; nouum tentare docendo.

IN FESTO SANCTORVM PETRI ET PAULI
APOSTOLORVM,

EVANGELIUM MATT. XVI. CAP.

¶ 1 ARGV-

EVANGELIA

ARGUMENTVM.

Esse Dei Natum Petrus testatur Iesum,
Aetherae clauas accipit inde domus.

SYdonis atq; Tyri ueniens à littore Christum
Contigerat fines, ubi Caesarea Philippi
Ad Libani uallem fontes iacet inter amoenos,
Vtrinq; & letas Phoenicum respicit ora,
Atq; hic discipulos tali sermone rogauit:
Quem dicunt homines Natū esse hominūq; Deiq;
Respondent: Alij quòd sis Baptista Ioannes,
Ast alij Heliam, Ieremiamq; esse loquuntur,
Siue prophetarum numero de complice quendam
Talibus auditis iterum quæsiuit Iesus:
Non ergo multa moror, quæ sit sententia uulgi,
Sed uos quem chari me dicitis esse sodales?
Reddidit excipiens reliquorum nomine Petrus:
Tu Deus es uiui sobolesq;, ô Christe, Parentis,
Ad nostram celi dimissus ab arce salutem,
Quem petiere Patres, quæ concinuere Propheta
Venturum primo promissum semen ab auo,
Deleat ut labem primi culpamq; parentis.
Christus ad hæc: O te felicem & Petre beatum
Nate Symon Iona, qui talia uoce fateris
Ingenua, fermoq; probans in pectore credis.

Hæc

FESTIVALIA.

Hec tibi non humana caro sed cognita fecit,
Nec talem genuit mortali sanguine mater,
Non ratio nouisse dedit uel mentis acumen,
Sed meus è summo Genitor patefcit olym̃po
Irradians mentem, & mysteria tanta reuelans,
Quæ paucis nouisse datum uirtute superna.
Hoc igitur dico uera tibi uoce uicissim,
Tu mihi Petrus eris, Petramq; ego nixus in istam
Aedificabo meam (quæ sacra Ecclesia) gentem,
In qua firma mei stabit confessio uerbi,
Et ualidis adeo firmabo uiribus illam,
Vt uis nulla hominum, nec porta potentis Auerni
Præualeat contra, uictam uel euertere possit,
Stabit in æternos, sed non superabilis, annos,
Numine freta meo, uerbo fundata potenti.
At tibi Petre dabo claues, Cælestia Regna
Vt reserare queas, & firmo claudere nexu.
Quidquid & in terra uerbi uirtute ligabis,
Hoc erit in cælo firma ratione ligatum:
Sic etiam in terra uerbo quæcunq; resolues,
Sedibus æthereis eadem resoluta manebunt.
Hec tibi semper erit uerbo fundata potestas.

IN FESTO VISITATIONIS MARIAE VIRGINIS,
EVANGELIUM LUCÆ I. CAP.

Q S ARGV-

EVANGELIA

ARGVMENTVM.

Carpit iter uirgo grauidam uisitq; propinquam,
Carmine mox tollit magnificante Deum.

ORta dies cælo fuerat, cùm uirgo Maria
Fimibus exurgens patrijs ocepit abire
Ad longè positam Iudæi nominis urbem,
Elizabetha pio quid agat uisura labore,
Quam gestare grauē prædixerat Angelus alium.
Hanc petit officio cognatam uirgo fideli.
Vtq; iter ingressa est longum, non multa moratur
Festmans cursu iuga per montana citato.
Iamq; dies cælo processerat unus & alter,
Et totidem soles ierant, cùm sedula uirgo
Hospita successit Iudææ mœnibus urbis,
Zachariæq; domum subiit, de more salutem
Elizabetha tibi dicens, dextramq; prehendit.

Virg

μετὰ οὗτον
ἡμέρας.

FESTIVALIA.

Virginis ut uocem uerò Elizabetha recepit
Auribus, extemplò grauido quem uentre gerebat
Subsiliit letis in corpore gestibus infans,
Scilicet ostendens Domini se noscere Matrem.
Hic ipsa Elizabeth sacro iam numine plena
Tali fatidicam linguam clamore resoluit:
Sis benedicta mihi Mater Virgoq; Maria
Foemineos inter coetus: benedictus & ille
Quem geris in casto latitantem corpore fructum.
Vnde mihi uerò ueniunt tam grandia donas
Ut mater Domini per tam longinqua uiarum
Interualla procul ueniat, coramq; saluter,
Nec pigeat nostros illam subiisse penates?
Aspice ut audiui de te cognata salutem,
Auribus & sonuit tua uox gratissima nostris,
Protinus exiliit mihi uiscere conditus infans,
Leticiam de te nondum genitusq; recepit.
Dum loquor ista, nouum sub pectore sentio motū.
Siste puer, ne lesa mihi praeordia rumpas,
Quid faceres natus, nondum qui talia natus.
Tu uerò ante alias felix, & iure beata es,
Pectore quæ firmo credens ea uera putasti,
Nuncius ætherea quæ rettulit Angelus arce,
Nec malefida tuam subiit dubitatio mentem.

Nunc

EVANGELIA

Canticū
Mariæ.

Nunc igitur fructu fidei donaberis amplo.
Omnia nam fient ea, perficientur & in te,
Quæ Domini prædicta sacro prius ore fuerunt.
Hic incensa nouo circum præcordia motu,
Extulit hanc uocem læto sermone Maria:
Magnificant animæ Dominum præcordia nostræ,
Spiritus & toto saliens in pectore gestit,
In Domino ueram nobis tribuente salutem:
Namq; humilem cælo seruam respexit ab alto,
Nec dedignatus miseram Deus ipse puellam.
Hinc genus omne hominum dicet me iure beatam,
Cunctaq; perpetuas tribuent mihi secula laudes.
Magna mihi fecit, rerum cui summa potestas,
Illius & sanctum super omnia secula nomen,
Fine caret bonitas Domini, procedit & usq;
In natos natorum, & qui nascuntur ab illis,
Scilicet integris metuunt qui cordibus ipsum.
Exeruit fortem per facta potentia dextram,
Dispergens homines elato corde superbos.
Deposuit multos ueteri de sede potentes,
Rebus & angustis humiles euexit in altum.
Insuper & largam dedit esurientibus escam,
Omnigenum replens illos uirtute bonorum.
Diuitijs contrà plenos dimisit inanes,

FESTIVALIA.

Atq; suis frustra docuit confidere nummis.
Ipse recordatus patriæ bonitatis ab alto,
Israel puerum summo suscepit amore.
Impleuitq; simul studio promissa fideli,
Sicut erat nostris maioribus ipse locutus,
Imprimis Abrahæ gentiq; ipsius in ævum.
Talia cùm uirgo letanti uoce peregit
Persoluens Domino laudum pro munere grates,
Obiit, linguamq; sono cessante repressit.
Illam cognati simul & mirantur amici
Talia dicentem, uerbisq; insueta canentem.
Zacharias summo ueneratur honore propinquam,
Et rogat ut certum grauida cum coniuge tempus
Permaneant, nec tam subito cognata relinquat
Limina, quæ patrijs ueniens accesserit oris.
Paruit oranti mansueto pectore uirgo,
Iunctaq; cognatis Solyma permansit in urbe,
Donec adimpletis ter cornibus aurea Phœbe
Viderat exactos totidem procedere Menses.
Hinc ubi tempus erat, Iudææ rura relinquens
Ad patrios redijt cursu festina penates.

IN FESTO DIVISIONIS APOSTOLORVM.

EVANGELIUM MATT. CAP. X.

ARGV-

EVANGELIÄ

ARGUMENTVM.

Discipulus Christus Iudeas mittit in oras,
Quæq; docenda uiris & facienda monet.

Talibus exactis cœtum cùm Christus in unum
Bis sex Discipulos consueto more uocasset,
Constitit in medio illorum, uocemq; resoluens,
Ius dedit immundos pellendi Demonas illis,
Duodecî Addidit & uires morbos curare nocentes,
Apostolo Defectusq; hominum uarios abolere precando.
rū noia. Nomina Apostolica uerò sunt talia turbe:

- 1 Primus erat Petrus, cui nomina iuncta Symonis.
- 2 Proximus Andreas frater, Galilæidos ambo
Finibus exorti, Bethsaidos urbis alumni.
- 3 Tertius hinc sequitur Iacobus, cognomine Maior.
- 4 Quartus ab hoc frater, proles Zebedæ, Ioannes.
- 5 Quintus erat natus Galilæa stirpe Philippus.
- 6 Succedit numero sextus, cui Bartholomæus.
- 7 Septimus hinc Thomas, Didymi qui nomē habebat.
- 8 Octauo Matthæus adest cognomine Leui.
- 9 Nonus ab hoc Iacobus, proles Alphæ, Minorq;
Lebbæus decimus, Thaddæi nomine, Iudas.
- 10 Vndecimusq; Symon, Chananæ gentis alumni.
- 12 Vltimus Ischarioth, oculis præfectus, Iudas.

Hos igitur numero bis senos misit Iesus,

FESTIVALIA.

Et mandata ferens tales dedit ore loquelas
Non ego uos iubeo cecis accedere gentes,
Ad mea tempus adest quas nondum Regna uocari,
Nec subiisse uelim terræ Samaritidos oras,
Iudæis siquidem gens hæc inimica putatur:
Ite sed amissos gregis Israhelis ad agnos,
His monstrate uiam concordi uoce sonantes,
Quòd prope nunc terris adsint caelestia Regna.
Ergo parent sese, quò talia rite capeffant:
Insuper ægrotos uerbo curate potenti,
Leprosos mundate uiros, uitamq; priorem
Reddite defunctis, expellite Dæmonas atros.
Atq; hæc contigerint uobis cùm munera gratis,
Vendere non precio, sed gratis reddere fas est,
Dicere ne quisquam meritò uos possit auaros.
Nec uerò argenti precium gestate, nec auri,
Aerâq; non zonis ad iter, peram'ue feratis.
Non geminæ uobis uestes, non calceus hærens
In pede sit, baculum'ue manu portetis euntes.
Dignus enim mercede sua, quicumq; laborat.
Vos igitur tantum decet huic incumbere cura,
Vt per uos discant homines caelestia iussa,
Illi iusta dabunt uobis alimenta uicissim.
Hoc etiam moneo, quamcumq; subibitis urbem,

Am

EVANGELIA

Aut uicum, certis uigiles inquire signis,
 An ibi sit quisquam caelesti munere dignus,
 Ad quem uestra sonet diuini concio uerbi.
 Hunc ubi contigerit uobis reperire, manentes
 Aedibus illius munus praeſtate docendi,
 Donec tempus erit coepto discedere cursu.
 At si quando domum uobis contingeret inire,
 Dicite pacifico primum sermone salutem,
 Dignaꝫ si fuerit caelesti uisa fauore,
 Accipiet letam uestro de munere pacem:
 Sin sese indignam tanto praebebit honore,
 Ad uos pax iterum tum conuertetur ab illa,
 Inꝫ sinum uestrum, processerat unde, redibit.
 In quemcunꝫ locum socij uenietis euntes,
 Hic si nullus erit, qui uos in tecta receperit,
 Aut audire uelit caelestia iussa docentes,
 Mox exite loco, tectis excedite & urbe,
 Effugite indignas terras & limen iniquum,
 Sed prius excusso plantarum puluere, ne quid
 Hereat in uobis terrae de parte nefandae,
 Illius immunes sed re maneatis ab omni.
 Vera loquor uobis, & celi numina testor,
 Quod Sodoma regnis olim, plebiꝫ Gomorra
 Poena minor ueniet magno sub Iudice Mundi,

Atq

FESTIVALIA.

Atq; cadet tali quæ uos contempserit urbi,
Tam graue supplicium tunc gens ingrata subibit.

IN FESTO MARIAE MAGDALENÆ.

EVANGELIVM LVCAE VII. CAP.

ARGVMENTVM.

Vnguento Christum perfundit in æde Symonis
Fœmina peccatrix, saluaq; facta fide est.

Orabat Dominū quidā Phariseus, ut hospes
Illius ad mensæ conuiuia lætus adesset,
Membra refecturus dapibus uiniq; liquore.
Paruit oranti tectumq; subiuit Iesus,
Illius et mensa iussus consedit eburna.
Iamq; ferebantur distincto fercula missu,
Cum mulier, quæ fortè moras tunc urbe trahebat,
Nomine peccatrix et re, cognouit Iesum
Accubuisse domo positum mensaq; Symonis.

R Protinus

EVANGELIA

Protinus in uitreo portans unguenta Alabaſtro
 Eſt ingreſſa domum, menſamq; acceſſit: & ecce
 Ante pedes Domini ſtabat flens ubere largo,
 Mox demiſſa ſolo lachrymis perfundere planum
 Illius atq; comis rurſum detergere coepit.
 Oscula tum fixit pedibus, ſuccosq; potentes
 De ſuper irrorans, ſuauiem diffundit odorem,
 Omnia qui complet lauti penetralia teſti.
 Hoc ubi conſpexit fieri Phariſaeus iniquo
 Lumine, mox ſecum tacito ſic pectore uoluit:
 Si foret hic uerus noſcens arcana Propheta,
 Non illum, quæ ſit mulier, qualisq; lateret,
 Ipſius attingens impuris corpora membris:
 Nam mala peccatrix iuſtum non tangere digna eſt.
 Non tulit hæc animi Chriſtus meditata latentis,
 Atq; ita prorumpens Phariſæo talia dixit:
 Audi pauca Symon, quæ nunc tibi dicimus Hoſtes.
 Ille quid eſt, inquit: quod uis uenerande Magiſteri
 Sermonem repetens porro ſic coepit Ieſus:
 Fœnore diues erat quidam mercator ab amplo,
 Credita cui bini debebant æra miniſtri:
 Alter quingentos nummos debebat, & alter
 Quinquaginta ſimul: cùm reddere tempus adeſſet.
 Vnde ſatis faceret Domino tum neuter habebat.

FESTIVALIA.

Creditor hîc sortem amborum miseratus acerbam,
 Debita condonans clemens utriq; remisit,
 Expense tabulis summam deleuit & omnem,
 Credita ceu nunquam poscentibus æra fuissent.
 Nunc age dic, horum quis iure impensius illum
 Diliget & gratus maiorem reddet amorem?
 Respondens Christo Phariseus talia reddit:
 Me nisi certa animi fallit sententia, Christe,
 Ille magis Dominum pro munere servus amabit,
 Maxima clementi cui debita corde remisit,
 Pluraq; quò debet, plus hoc in amore reponet.
 Intulit hîc Dominus: Verum me iudice dicis.
 Protinus à mensa mulierem uersus ad ipsam
 Lumine deiecto stantem sit rettulit ultrà:
 Hanc dilecte Symon mulierem conspicias Hospes,
 Hec mihi maiorem, quàm tu, persoluit honorem.
 Namq; tuas postquàm subij perductus in ades,
 Flumina non pedibus porrecta pelue dedisti:
 Illa autem talos lachrymis mihi lauit, & ultrò
 Officiosa comis plantas absterxit utraq;
 Tu non amplexus, non oscula blanda tulisti:
 Hec uerò pedibus non desijt ore fideli
 Basia ferre meis, & brachia stringere circum:
 Deniq; non olei blando mihi tempora succo

R 2 Mollia

EVANGELIA

Mollia tinxisti, cū toto uertice suprà
Fuderit hæc largo preciosos imbre liquores,
Vnde tuas iucundus odor se sparsit in ædes.
Propterea dico ueris tibi uocibus hospes,
Crimina multa quidem sunt huic dimissa puella,
Quandoquidem multo Dominum dilexit amore.
Pauca remittuntur sed cui peccata, uicissim
Dilexisse parum modico censetur amore.
Hæc ubi fatus erat, rursus conuersus ad illam
Rettulit: O mulier tibi sunt peccata remissa.
Talia dicentem, quæ cætera turba sedebat
Accumbens mensæ, secum miratur, & inquit:
Ille quis est, qui fœda etiam peccata remittit?
Atq; huic unde uiro talis concessa potestas?
Non latuere animi uoluentes talia Christum,
Hæc igitur rursus mulieri uerba profatur:
Indubitata fides saluam te fœmina fecit,
Vade domum, letaq; animi iam pace fruaris.
Talia cū dixit, placidè dimisit euntem.

IN DIE S. IACOBI APOSTOLI MAIORIS
EVANGELIUM MATT. CAP. XX.

ARGUMENTUM.

Pro nativitate rogat Zebedæi sedula mater,
Sed nimis audacem iusta repulsa manet.

Cum

FESTIVALIA.

Cū Solymā Christus rursū properaret ad ur-
Et medico cursu Iericho uicina teneret, (bē
 Natorum genitrix Zebedei accessit ad illum,
 Nomine quam sueto Salomen dixere propinqui,
 Adduxitq; duos charissima pignora natos,
 Maiorem dextra Iacobum, leuāq; Iohannem,
 Quos Dominus nuper piscandi à munere ductos,
 Ad sua mutata consortia mente uocarat.
 Protinus ante pedes procumbit mater Iesu,
 Deposceus aliquod pro charo pignore donum.
 Ad quam sic placido Christus sermone profatur:
 Munera dic Salome pro natis qualia poscas?
 Aede tuum uotum, prompta est tibi nostra uolūtas.
 Illa refert: Vnum cupio uenerande Magister,
 Hunc natis prestare meis digneris honorem,
 Vt teneant tecum celestis culmina Regni,
 Alter q; à dextra sedeant alterq; sinistra.
 Talibus auditis contrā respondit Iesus:
 Ah Salome nescis quam non tibi debita poscas
 Munera, nec nostrum est concedere talia uobis.
 Vtiliora tuæ soboli quim dona requiris?
 Si tamen hūc calicem uos mecum haurire potestis,
 Qui mihi restat adhuc uentura sorte bibendus,
 Communi ue libet mecum Baptismate mergi.

R 3 Respon

EVANGELIA

Respondent mater (uolumus) natiq; Magister,
 Protinus hinc illos sic rursus affatur Iesus:
 Vos equidem calicem, quo proluar ipse, bibetis,
 Atq; meo uobis dabitur Baptismate tingi,
 Nec deerit tandem celestis portio Regni.
 Sed mihi quod dextra cupitis laeuq; sedere,
 Hoc precibus uestris non est concedere nostrum,
 Sed manet æternum Patrem penes ista potestas:
 Talia concedet qui dona ferentibus illis,
 Munus ad hoc prima quos legit origine mundi.
 Hæc ubi fatus erat, Salomen cum prole reliquit,
 Hiërichontæ succedens mœnibus urbis.
 Et iam fama decem reliquorum uenit ad aures,
 Protinus hoc animo factum indignante tulerunt,
 Ausos nempe duos exposcere talia fratres
 Cum genetrice sua, quæ si tribuenda fuissent,
 Non minus à domino sese quoq; ferre deceret,
 Vtpote qui simili Christum uirtute secuti
 Per uarios casus atq; aspera cuncta fuissent.
 Talia sed Christus cum pectore sensit iniquo
 Voluere discipulos, ad se mox conuocat omnes,
 Eximat ut cæcis errorem mentibus istum.
 Incipiensq; loqui, tali sermone profatur:
 Scitis & à nobis iamdudum audistis amici,

Quæ

FESTIVALIA.

Quod Proceres Mundi regnent, commissa potestas
 Est quibus Imperij, mundanaq; regna gubernent,
 Vnde etiam Domini subiecta à plebe uocantur,
 Atq; illis magni meritò tribuuntur honores:
 At uos non simili sceptrum ratione geretis,
 Conuenit officio non ista potentia uestro,
 Sed quicunq; cupit uestri gregis esse supremus,
 Hunc seruire decet reliquis, fieriq; ministrum:
 Et qui præcipuum uestro cupit agmine dici,
 Infimus ille prius fiat, reliquisq; ministret,
 Redditus ex Domino demisso pectore seruus.
 Sic hominis Natum celo uerisse uidetis,
 Non ut subiectos habeat sibi in orbe ministros,
 A quibus accipiat magnum prælatum honorem,
 Ipse sed ut tenui faciat se forte ministrum,
 Atq; alijs studio curaq; inserviat omni,
 Pro quibus amissæ deponet munera uitæ,
 Consulat ut passa multorum morte saluti,
 Efficiatq; hominis peccati labe redemptos,
 Hoc uos exemplum domini seruare minores,
 Si cupitis ueri mihi nominis esse ministri,
 Non alio calum dabitur contingere pacto.

IN FESTO VINCVLORVM PETRI APOSTOLI.

Euange. ex Actorum Cap. XII.

R 4 ARGV-

EVANGELIA

ARGUMENTVM.

Herodi Petrus capitur, quem carcere clausum
Angelus educit nocte silente Dei.

Cœperat Herodes animo scire nocenti
In populū Christi sanctū qui nomen habebat.
Iniectaq; manu quosdam torquebat amaris
Supplicijs instans, poenamq; insonitibus augens.
Iamq; furens gladio percusserat ille Iacobum,
Germanum nati Zebedeo patre Ioannis,
Nomine Maiorem quem cetera turba uocabat.
Et quia Iudeis hac se ratione uideret
Complacuisse uiris, studio perrexit in isto,
Christigenum fundens non una morte cruorem.
Ergo etiam Petrum captiuum in uincula traxit,
Præcipuum in coetu Domini qui nomen habebat.
Iamq; propinquabat festum Paschale, quotannis
Solenni studio quod gens Iudæa colebat,
Mactatum comedens consuetis ritibus Agnum,
Illius & sacro conspergens sanguine postes.
Ast ubi Petrus erat Regi comprehensus iniquo,
Ponitur obscuri metuendo carceris antro,
Vndiq; constrictus uinclis grauib; cathenis,
Callidus incautis ne se subducere posset,
Additur & certo custodia militis illi

Agm

FESTIVALIA.

Agmine, quæ captum uigilanti lumine seruet,
Festa recessissent donec Paschalia, namq;
Post ea Iudeis captiuum sistere Petrum
Rex statuit, plebiq; uirum damnare petenti,
Solueret ut placidas effuso sanguine poenas.
Carceris ergo miser fundo conclusus in imo,
Et custoditus per Martia signa iacebat,
Sæpe memor uerbi, Dominus quod fecerat olim,
Illum uaticinans alienis esse ligandum
Inuitum manibus, quò nec uelit ire, trahendum.
At non interea fratrum pia turba quiescit,
Assidueq; Deum precibus uotisq; fatigat,
Intima cum cordis gemitu suspiria fundens,
Liberet ut captum supera uirtute Symonem,
Et iam nox aderat, cuius sub luce sequenti
Sistere captiuum plebi Rex ipse uolebat.
Ultima Petre tibi uitæ nox illa fuisset,
Ni Deus auxilium casu meliore tulisset.
Namq; ubi somnus iners tenebris inuaserat orbem,
Fessaq; iucundam capiebant membra quietem,
Ipse etiam Petrus recubans in carcere clauso
Lumina nocturno submiserat ægra sopori.
Atq; latus miles claudebat utrunq; iacenti
Constricto grauib; per corpora tota cathenis,

R S Nec

EVANGELIA

Nec deerat clauso uigilans in limine custos,
Sed faciente Deo cunctos sopor altus habebat.
Angelus ecce polo medium delapsus in antrum
Ingreditur, quo cuncta nouo ueniente relucet
Lumine, mirando tenebrae fulgore recedunt:
Non aliter quam si tenebrosa nocte coruscum
Emicet & tremulo prorumpat lumine fulgur
Omnia perlustrans, celeri simul igne recurrens
Lumine discutiens noctem sic angelus atram
Effundit iubar immensum, latebrasq; recludit.
Protinus ille latus Petri percussit, & ipsum
Excitat attonitum, tali sermone locutus:
Surge celer, somnumq; simul cum carcere linquem
Effuge, meq; ducem calo tibi suscipe missum.
Vix ea fatus erat, duræ cecidere cathene
De manibus Petri, redduntur libera uinclis
Brachia cum pedibus, colloq; annexa recedunt
Ferreæ lemniciæ conflata repagula flammis.
Ille stupet somno mixtoq; timore grauatus,
Spemq; metumq; inter dubius contatur & haret.
Cælestesq; uiro perstringunt lumina flammæ.
Angelus idcirco sic illum affatus & inquit:
Tolle moras, zonaq; mouens te cinge recurua,
Calceamenta simul geminis super indue plantis.

Paruit

FESTIVALIA.

Paruit imperio succinctus & ilia Petrus,
Aplauit geminos ad frigida crura cothurnos.
Ille refert iterum: supremam corripe uestem,
Iniiciensq; humeris aptato pallia clauo,
Huc ades, & promptè uestigia nostra sequaris,
Liber ut euadas duris cum carcere uinclis.
Hæc ubi fatus erat, medias mox ipse per umbras
Angelus egreditur, Petrum ducitq; sequentem.
Non sera, non muri, non ostia euntibus obstant,
Omnia caelesti sed peruia numine cedunt.
Ipse etiam petrus miratur, & inter eundem
Talia qui fiant ignaro pectore uoluit,
Angelicos etenim uultus non ille uidebat,
Incertæ reputata fuit sed uisio menti,
Solaq; dicentis penetrans uox ibat ad aures.
Iam superata fuit custodia prima, simulq;
Altera, militibus pleno stertentibus ore,
Tanquam perpetuo clausissent lumina somno.
Et iam contigerant solido stridentia ferro
Ostia, contiguam qua ianua ducit in urbem.
Ecce fores sese diductis pandere ualuis
Incipiunt, & sponte sua ferrata recedunt
Vincula, quæ uestes ualidos utrinq; tenebant.
Angelus excedit, Petro monstratq; sequenti

Præuius

EVANGELIA

Præuius egressum, quem cum per longa plateæ
 Compita duxisset sæui de carcere Regis,
 Protinus abscedens illum sub nocte reliquit
 Spiritus, in tenuesq; uolans euauit auras.
 Ad sese ut redijt Petrus mentemq; recepit,
 Diuinæ agnoscens facta auxiliaria dextra,
 Talibus est secum leto sub corde locutus:
 Nunc scio q; Christus, patimur quem propter, lesu
 Miserit æthereæ uenientem sede ministrum,
 Qui tulit auxilium capto, sæuiq; Tyranni
 Educens manibus, populumq; ipsumq; fefellit,
 Tristia conantes intendere funera nobis.
 Dixerat hæc secum tacitus, gressuq; silenti
 Matris Ioannis properans deuenit ad ades,
 Quem solito dicunt alij cognomine Marcum.
 Hic etenim fratres cœtu stipante sedebant
 Intenti precibus nocturnis atq; diurnis,
 Multaq; pro Petri faciebant uerba salute,
 Orantes contra regem tam dira mouentem.
 Leniter ille fores cœpit pulsare rigentes,
 Nec mora procurrit medias ancilla per ades,
 Nomine dicta Rhode, patulam subit illa fenestram
 Auditura sono quis nam pulsator adesset.
 Protinus ut uocem Petri cognouit, ibi illa

Leti-

FESTIVALIA.

Leticia exultans portam non fecit apertam,
 Sed mox ingrediens fert nuncia fratribus, esse
 Antè fores Petrum claro sermone loquentem.
 Non habuere fidem Socij, stultamq; puellam
 Insanire ferunt, ast illa affirmat & inquit:
 Audiuisse sonum uocemq; & uerba Symonis.
 Obijciunt alij fortasse est angelus eius.
 Interea Petrus cœpit pulsare secundo,
 Agmine procurrunt uno, foribusq; reclusis,
 Aspiciunt ueros oculos uultumq; Symonis.
 Terruit hîc animos res insperata pauentes.
 Innuit ille manu, presso ut sermone tacerent.
 Nec mora cum socijs medij penetralia tecti
 Ingreditur, casusq; suos exponit, ut illum
 Angelica Deus ipse manu de carcere clauso
 Duxerit, & portas & ferrea uincla relaxans
 Antè, soporatis somno custodibus alto.
 Hæc ubi dilectis narrauerat omnia lætus
 Fratribus: orauit Iacobo narrata referri
 Singula, per totam socijsq; manentibus urbem,
 Scilicet ut noscant diuinæ robor a dextræ,
 Auxilioq; Dei rebus confidere discant
 Semper in aduersis, casus seruare per omnes
 Qui ualet afflictos caelestia uerba fatentes.

Talia

EVANGELIA

Talia cū dixit, sub prima crepuscula lucis
Exiit urbe Symon, aliasq; accessit in oras
Insani rabiem querens uitare Tyranni,
Crudeles ne fortē manus rursus ipse subiret,
Quas semel auxilio fugisset ab æthere misso.

IN FESTO S. LAURENTII MARTYRIS,

EVANGELIUM IOANNIS.

ARGUMENTVM.

Semina producit granum tellure solutum,
Hinc uitam nullus debet amare suam.

Sexta dies aderat Pascha præmissa sequenti,
Bethaniam quando Christus peruenit, ubi
Lazaron è tumulo uitæ reuocarat ad auras,
Nuper et unguento fuerat persusus odore.
Hic igitur degens socios cū multa doceret
Morte super tristi sibi conditione ferenda,
Ignarisq; mali casus aperiret acerbos
Illum excepturos, sic inter cætera dixit:
Credite dicenti uobis quæ uera profabor,
Ni Cereris granum terra mergatur in ima
Atq; ibi putrescens fuerit ceu morte solutum,
Proderit haud quicquam, neq; fructū proferebat
Sed sine fruge bona semper solumq; manebit:
Ast ubi subiectum gremio telluris amicæ

Perdit

FESTIVALIA.

Perdiderit formam ceu passa morte priorem,
Postmodò prorumpet culmo florente, suoq;
Tempore prosiliens specie meliore resurget,
Multiplicemq; feret largo cum fœnore fructum.
Quisquis amat stulto mundanam pectore uitam,
Non retinebit eam, sed tristi funere perdet.
At quicumq; odio uitam me propter habebit,
Illam perpetuò saluus retinebit in æuo.
Siue hic perdiderit, spacio meliore resumet.
Si quis erit seruire mihi cui corde sedebit,
Verbis & factis me sedulus ille sequatur,
Atq; omni studio peragens mea iussa capeffat.
Sic meus optata fiet ratione minister,
Auferet & tandem condigni præmia serui.
Me quicumq; locus Regni celestis habebit,
Ille meos etiam teneat curabo ministros,
Vt parili mecum sint conditione beati:
Et quicumq; mihi uero seruibit amore,
Hunc meus æterno Pater exornabit honore,
Mercedemq; feret post tempora fluxa perennem.

IN FESTO ASSUMPTIONIS MARIAE VIRGINIS.
EVANGELIUM LVCAE X. CAP.
ARGVMENTVM.
Sollicita est multo dum sedula Martha labore,
Incumbit uerbo tota Maria Dei,

Dum

EVANGELIA

Dum peregrinatur Iudeis Christus in oris,
 Et uarias urbes, pagos, atq; oppida lustrat,
 Tradendi studio diuini oracula uerbi,
 Contigit ut uici cuiusdam parua subiret
 Moenia, ubi hospicio noctis frueretur amico,
 Nam decliuis erat uicino uespere Phœbus.
 Hic quædam mulier, Martham dixere propinqua
 Cuius erat, Dominum quæ sub sua tecta recepit,
 Hospicium præbens illi socijsq; benignum.
 Multa super uirtute uiri, quæ fama ferebat,
 Audierat siquidem, dudumq; optauerat illum
 Cernere præsentem, uocemq; haurire loquentis,
 Propterea gauisa fuit uenisse, receptum
 Aedibus inq; suis omni tractabat honore;
 Huic germana fuit, Maria quæ nomen habebat,
 Dissimili planè ingenio studioq; sororis,
 Quippe minus curans ciuilia munera uitæ,
 Religionis erat studio plus dedita sacro,
 Voluebatq; pios noctuq; dieq; libellos.
 Hæc illi requies, hæc sola et summa uoluptas.
 Hoc etiam factis Christo præsentem probauit.
 Nam cum sollicito foret anxia Martha labore,
 Discurrens hinc inde domo, faciendaq; curans,
 Antè pedes Domini celestia iussa docentis

FESTIVALIA.

Illa sedens magno uerbum auscultabat amore,
 Intentumq; animum cum lumine semper habebat
 In uultum uocemq; Dei tam sancta loquentis:
 Hunc amat, hunc unum cura complectitur omni,
 Atq; sibi talem gaudet cecidisse Magistrum,
 Multa rogans, & multa ferens audita uicissim
 Sensibus hæc imis, res est quia summa, reponit:
 At soror interea magno distracta labore
 Martha fuit, totumq; domum irrequieta pererrat,
 Plurima perficiens, famulis & plurima mandans,
 Scilicet ut possit domino seruire fideli
 Officio, partes animum diuertit in omnes
 Sedula, nunc poclis, dapibus nunc illa parandis
 Incumbit, nullumq; fugit distenta laborem.
 Ergo uidens segni germanam corde sedentem
 Non tulit, & Christum compellans talibus inquit:
 Optime nonne uides, quanto sudore, magister
 Aedibus inuigilem, faciendaq; singula curem,
 Et soror interea nullis sedet anxia rebus,
 Afficis & pateris, ut me sic illa relinquat?
 Nullius in partem ueniatq; ignaua laboris?
 Ergo precor facias, ut non tibi sola ministrem,
 Atq; illam iubeas aliqua me in parte iuuare,
 Munera sic melius iunctæ curabimus ambe,

S Ad

EVANGELIA

Ad cunctos ego sufficio non sola labores.
 Rettulit hic dominus leni sermone uicissim:
 Sollicita es nimium, nimium te Martha fatigat.
 Desine, nec tantis miseram te distrahe curis.
 Omnibus his unum magis est, mihi crede, neuissim.
 Quod curare quidem studio maiore decebat,
 Scilicet æterni mysteria discere uerbi,
 A quo uita, salus hominum, bona ueracq; pendem.
 At Maria elegit meliorem prouida partem,
 Hec illi nunquam peridenti ablata feretur,
 Perpetuos uiuens sed eam retinebit in annos,
 Aeternaq; bonis uitæ saluata fruetur.
 Hec ubi reddiderat, uocem suspendit Iesum.

EPISTOLA EIVSDEM FESTI

Ex Ecclesiasti. Cap. XXIII.

(EGO FLOS CAMPI)

Flos ego sum suauē de se qui prebet odorem,
 Vitiferi qualis palmitis esse solet.
 Germine de nostro fructus nascuntur honesti,
 Deficit & nullo copia larga die.
 Huc igitur qui me cupitis, properanter adeste,
 Fructibus ad plenum uos satiate meis.
 Dulcior Hybleo resonat mea Concio melle,
 Et superant ipsos munera nostra fauos.

FESTIVALIA.

De me qui comedit, tales magis esurit escas,

Pluraq; quò sumpsit, sumere plura cupit.

Fontibus è nostris hausit quicunq; liquorem,

Plus sitit, & nunquam desinit ista sitis.

Quiq; mihi auscultat, non confundetur in æuū,

Innocuus semper, qui mihi paret, erit.

IN DIE S. BARTHOLOMAEI APOSTOLI.

EVANGELIUM LVCAE XXII. CAP.

ARGVMENTVM.

Imperium socijs prohibet, mundanaq; Christus

Regna, sequi promptos seruitiumq; iubet.

Discipulos inter domini contentio nata est.

Vt disceptarēt, quis eorum maior habēdus.

Hoc ubi cognouit, sic illis dixit Iesus:

Reges ciuili in mundo dominantur honore,

Et dominos qui sceptrā tenent suprema uocamus.

S 2 At

EVANGELIA

At uos non tali uitam ratione geretis,
 Ut committatur uobis mundana potestas.
 Sit procul hic error, sed uos qui maximus inter,
 Se minimum faciat, tanquam sit iunior annis.
 Et qui precipuus, reliquis seruire labore.
 Nam recta uolumus si rem ratione putare,
 Maior an accumbens mensæ? maior uel ministrat
 Nōne magis prestans, qui mensæ accūbit, habet
 Ast ego sum uestri in medio ceu sorte minister
 Omnibus officijs uobis seruire paratus:
 Hinc uestros lauiq; pedes, tersiq; lauatos:
 Vos tamen aduersis mecum persistere rebus
 Cognoui, laudoq; animos hac parte fideles.
 Atq; ideo uobis abiens mea Regna legabo,
 Quæ pater ante mihi de cælo tradidit alto.
 Tunc erit ut nostræ comedatis itemq; bibatis
 Participes mensæ cælestia regna tenentes.
 Inde simul mecum sella residebitis alta,
 Iudicium populo super Israhele ferentes.

HYMNVS AD S. BARTHOLOMÆVM

Historiam eius ex parte complectens.

India doctorem te Bartholomæe fatetur,
 Agnouit Christi te duce namq; fidem.

FESTIVALIA.

Nec tantum lingua dominum testaris Iesum:

Dogmata confirmas sanguine uera tuo.

Et pulchram pateris Christi pro nomine mortem,

Scilicet est uita charior ille tibi.

Hoc odisse suam uerè est ac perdere uitam,

Viuerè quò uita sub meliore queas.

Fœlicem Regem, qui te doctore recepit,

Synceram Christi sustinuitq; fidem.

At seuum contra fratrem, qui uera docenti

Imposuit mortem Bartholomæe tibi.

Passus enim plagas totos concideris artus,

Decidit à lacero corpore uulsa cutis.

Talia quis uideat spectacula lumine sicco,

Barbaries seuis conuenit ista Gethis.

Martyrij sanctam tibi mors extrema coronam

Attulit, & finem præbuit hisce malis.

Nunc igitur cælo frueris cum principe Christo,

Et precium mortis sydera uiuus habes.

Credibile est Regem, tua qui documenta secutus,

Viuerè nunc etiam post sua fata polo.

Sicut Abel uiuit crudeli à fratre necatus,

Sic etiam hic cælum fratre peremptum habet.

Viuite fœlices animæ, post funera nobis

Concedat uestros Christus adire choros.

EVANGELIA

IN DIE DECOLLATIONIS IOANNIS BAPTISTAE
EVANGELIUM MARCI VI. CAP.

ARGUMENTVM.

Dum rex natalem celebrat, ceruice Ioannis
Flebile Baptiste ceditur ense caput.
Exigit hoc munus scelerata filia matris,
Hinc cognosce, furor quid muliebris agat.

Miserat Herodes in tristia uincla, Ioannem
Qui traherēt captū, manibus post terga
Iāq; prehēsus erat, cecoq; in carcere clausus. (Galil.)
Causa fuit mulier scelerata Herodias ira,
Subijciens Regi stimulos, quæ uera Philippi
Fratris erat coniunx, lectoq; infida iugali
Traxerat incesto præcordia Regis amore.
Hinc illam fratri rapuit uesanus adulter,
Nec fraterna malum pietas auertit amorem.

FESTIVALIA.

Iamq; sub uxoris titulo retinebat eandem,
 Coniugium simulans, & honestæ nomina thedæ
 Pretextens sceleri manifesto in crimine uiuit.
 Hæc ubi cognouit tam turpia facta Ioannes,
 Cui pietas cordi, uicijsq; occurrere scedis,
 Non tacuisse potest, sed regi talibus in fit:
 Quid facis, Herodes fraterna coniuge gaudens?
 Ereptamq; alij tibi quæ retinere uoluptas?
 Heu fuge cōnubium uetitum, thalamosq; nefando
 Abijce, nec tali cum corpore pollue mentem
 Crimine, quod nunquam poterunt ignoscere Diui:
 Ipsa etiam natura thorum, quo uiuis, abhorret.
 Talibus instabat monitis & uoce Ioannes,
 Ad meliora uolens animum conuertere Regis.
 Hæc ubi rescituit crudelis adultera, seuos
 Concipit irarum stimulos odiumq; Ioannis,
 Hinc illi insidias animo molitur iniquo,
 Consilij quærens tacitis, qua tollere possit
 Morte uirum, gladioq; inuisam abrumpere uitam.
 Hoc unum diro uoluebat pectore secum,
 Siue dies aderat, seu nox inuecta tenebris:
 Nec mora, nec requies scelerati pectoris ulla est.
 Sed fortuna deest, nec opus malè sana uoluntas
 Effecisse suum re succedente ualebat,

S 4 Quoq;

EVANGELIA

Quoq; minùs poterat, magis hoc fecisse uolebat.
 Obstitit infano regis reuerentia cœpto,
 Is metuebat enim meliori mente Ioannem,
 Consciùs admissi sceleris, nec lœdere sanctum
 Audebat uatem, sed eum seruabat honore
 Eximio, multisq; libens parebat eidem
 In rebus, præcepta uiri uocemq; secutus,
 Ipsius & sancto pendebat ab ore frequenter,
 Mansissetq; utinam talis, nec fœmina mentem
 Flexisset dubiam scelerato dulcis amore.
 Opportuna dies aderat, tempusq; petiit,
 Natalem regis referens per læta colendum
 Gaudia, magnificis quare conuiuia mensis
 Apparat Herodes totam celebranda per aulam
 Principibus ducibusq; suis turbaq; fidei
 Nobilium, quæ præses erat Galilæidos ore.
 Illi conueniunt festum solenne Tyranni
 Iam celebraturi, regalem propter honorem.
 Perstrepit aula sono uenientum & uoce loquentum,
 Regia iam populi compleuerat atria coetus.
 Protinus ingreditur magna stipante caterua
 Herodes, soliumq; nitens conscendit Eburnum
 Ornatu comptum uario pictisq; tapetis,
 Inflexere genu procures ad uerba Tyranni.

FESTIVALIA.

Ille thoris mensæ tandem consedit in altis
 Cum consorte thori falsa, quæ turgida gemmis
 Et radians auro Regem stimulabat amore,
 Purpura fucato meretricia fulget in ore
 Discubere uiri longis ex ordine mensis
 Carpentis epulas & dulcia uina bibentes.
 Et iam prima quies mensis, cum uenit in aulam
 Ingrediens uirgo scelerata filia matris,
 Egregio cultu pariter formaq; refulgens.
 Ut tetigit mensam Regis cum matre sedentis,
 Poplite curuato solitum præmisit honorem.
 Inde quibus circum fuerat comitata puellis
 Incipit in gyrum celeres ductare choreas,
 Et pulsare solum pedibus, saltuq; decenti
 Corpora nunc sursum, nunc pelleret mota deorsum.
 Complacuit Regi saltatio leta puellæ,
 Et propter matrem natæ quoq; facta probauit,
 Suauiter arridens oculis flagrantibus illi.
 Regis ad exemplum cuncti laudare honorem
 Cœperunt procures, quos Regia mensa tenebat.
 Omnibus una fuit Regalis in ore puella,
 Illius & formam laudant gestusq; decoros.
 Forsan & hanc aliquis tacito suspirat amore,
 Blandaq; concedi sibi gaudia uirginis optat.

S S Tali-

EVANGELIA

Talibus accendit dementia corda Lyæus.
 Iamq; mero plenus uesano & amore Tyrannus
 Hac saltatricem compellat uoce puellam:
 Huc ades ô pulchræ pulcherrima nata parentis,
 Et quæcunq; uoles audacibus exige uotis.
 Quidquid enim posces, tribuet tibi nostra uoluntas,
 Nec dubita, tantum tuus explorare quid optes
 Sit labor, & nobis porro præstanda relinquitur.
 Hæc ubi fatus erat, sanctè iurauit, & inquit:
 Quidquid erit, quodcunq; petes, uotoq; requirere,
 Hoc præstabo tibi, nec te spes fallat inanis,
 Quin & dimidium nostri si poscere Regni
 Fortè tibi libeat, nullam patièrè repulsam.
 Talia dicenti grates agit illa decoras
 Vocibus & gestu, matrem petit inde uocantem,
 Cum qua progrediens media discedit ab aula.
 Virginei à tergo coetus comitantur euntem.
 Ut stetit ante fores, matrem clam uirgo rogauit,
 Poscere quid Regem pia tam promissa ferentem
 Debeat. illa refert: Caput exigue nata Ioannis,
 Qui mihi uoce sua non desinit esse molestus.
 Nititur & nostrum diuellere sæuus amorem.
 Talia nos illi nunc præmia reddere fas est,
 Desinat ut tandem rigidis melèdere uerbis.

Dixit

FESTIVALIA.

Dixerat, ex templò mediam rediere sub aulam,
 Iamq; instructa dolis sceleratæ filia matris
 Incipit ad Regem: Baptistæ posco Ioannis
 Munus habere caput fulgenti in lance recumbens.
 Talia nec natæ Rex inclyte dona negabis,
 Non uiolanda, prius qui iuramenta dedisti.
 Horruit ad uocem Herodes tam dira petentis,
 Tristitiam cepitq; animo magnumq; dolorem.
 Talia iam uellet se non promissa dedisse
 Virgineis uotis, quæ non reuocare liceret.
 Angitur infœlix animo, sibiq; ipse repugnat,
 Nam pietas mentem deterret crimine tanto,
 In fontemq; uirum ferro iugulare uidetur
 Esse immane nefas, nulla ratione piandum.
 Rursus amor stimulans sceleratæ coniugis urget,
 Talia poscenti renuat ne dona puellæ,
 Iuramenta scelus uiolari grande uidetur.
 Quin etiam uoces & uerba odiosa recurrunt,
 Ille quibus gratos abrumpere nixus amores.
 Fluctuat incertus quid agat, dubiumq; futuri
 Alternantè animum nunc huc nunc deprimit illuc,
 Iam fecisse libet, iam non fecisse, quod instat:
 Sicut in undoso quæ fluctuat æquore nauis
 Irrequieta, loco ualet haud consistere certo,

Nunc

EVANGELIA

Nunc agitur sursum, nunc uoluitur illa deorsum,
 Tartara iam cernit, iam cæli sydera tangit,
 Nec mora nec requies feriunt hinc inde procella
 Fluctibus alternis & agente nubila uenti.
 Tandem deterior placuit sententia Regi,
 Concessitq; uolens urgenti dona puella,
 Ne uiolare fidem charis uideatur amicis,
 Scilicet hoc cædem prætextu celat iniquam.
 Dumq; cupit uerus, sit iam crudelis, haberi:
 Perfidiam uitare uolens, immane Tyranni
 Consequitur nomen, iustum funditq; cruorem
 Impius, & sancto Domini non parcat amico.
 Mox igitur misso mandat lictore Ioanni
 Præcidi caput, & spaciola in lance reponi,
 Quod capiat uoti compos pulcherrima uirgo.
 Protinus implentur sæui mandata Tyranni
 Coniugis instinctu, ne fors sua iussa retractet.
 Lictor adest, collumq; graui transuerberat ictu,
 Tum caput innocui Vatis ceruice reuulsum
 Traditur impauide scelerata ad facta puella,
 Contrectare manu non horruit illa cruentas
 Cum ceruice comas, pallentiq; ora Ioannis
 Impuris heu tam manibus non digna teneri.
 Iamq; ferens patina rursus conscendit in aulam,

Obitu-

FESTIVALIA.

Obtulit & charæ regalia dona parenti
Tristia, sed nimium mulieri grata nephandæ,
Et iam discipuli perculsa mente Ioannis
Audierant mortem, scelerataq; facta Tyranni.
Protinus adueniunt mœsti, corpusq; receptum
Imponunt tumulo, charum lugentq; Magistrum:
Hoc illi extremi soluentes munus honoris.

IN DIE NATIVITATIS MARIAE.

EVANGELIUM MATTH. CAP. I.

ARGUMENTUM.

Progenies Christi primo narratur ab ortu,
Ordine fœlices enumerantur Aui.
Scilicet ut constet series longissima rerum,
Et patribus Christum semen adesse datum.

Progeniem Christi liber hic describit Iesu.
Davidis qui natus erat, qui natus Abraham.

Isacum Sara genuit grandævus Abraham.

Ille dein Iacobum, Iacobus produxit Iudam,

Illius & reliquos undeno nomine fratres.

Inde nurus Thamyræ cultu deceptus Iuda

Sustulit ex illa Phares Zaramq; gemellos.

Hinc Esrom genuit Phares, Esromus & Aram.

Aran Aminadab dedit, Aminadabq; Naasson.

Salmonem Naasson, Salmon Rachabe Boosq;.

Inde

EVANGELIA

Inde Boos Obet genuit Moabithide Rutha
 Obed ab hoc Iesse fecit, Davidq; Iesse
 Regem qui genuit Salomonem coniuge Natum
 Bersabæa, Vria fuerat quæ simplicis uxor.
 Hinc Salomen fecit Roboam, Roboas sed Abiam.
 Ason Abia tulit, Iosaphat prognatus ab Afa.
 At Iosaphat Ioram pater est, sed Ioram Ozia.
 Is Ioathan fecit, Ioathan produxit Ahasq;
 Ezechiam Ahas dedit, Ezechia Manassem,
 Qui pater Amonis, Iosiam protulit Amon.
 Iechoniam genuit Iosias, illius atq;
 Fratres, dum capti Babylonica uincula gestant,
 Hinc post exilium Iudæa à gente remotum
 Iechoniam genuit Salathiel. ille deinceps
 Zorobabel, qui post Abia produxit, at ille
 Eliachim pater est: mox Eliachim tulit Azor.
 Azor ab hoc Sadoe, generans dedit Achim.
 Achim post Eliud, qui protulit hinc Eleazar,
 Hoc genitore Matham satus est: hoc rursus Iacob,
 Qui pater est iusti Mariam ducentis Ioseph,
 Ex qua natus erat Christi cognomine Iesus
 Aeterni patris soboles, mulieris & idem.
 Atq; hæc progenies totius stirpis, Abrahæ
 Semine procedens atq; in Davide resistens.

Quat-

FESTIVALIA.

Quattuor atq; decem capitum fert nomina secum.
Hinc si procedas Iessei à stemmate Regis
Vsq; ad captivæ Babilonica uincula gentis,
Maiorum inuenies bis septem nomina rursum.
Deniq; si porrò iuga post Babilonica gentem
Ordine dinumeres ad nati tempora Christi,
Illa patrum series numero quadrabit eodem,
Totaq; sic constat Christi generatio Regis
Partibus æquatis in tres distincta maniplos.
Qua ratione sed hic fuerit prognatus in Orbem,
Qualiaq; in tanto miracula prodita partu,
Postmodò dicentur uero narrata tenore
Hic seriem gentis satis est monstrasse uetustam.

PRAECEDENTIS EVANGELII SVMMMA
et argumentum breue.

A Edita regali Davidis stirpe Maria
Quod fuerit, Christiū peperitq; mater Iesum
Quodq; impleta sient summi promissa parentis,
Que data Iesseo fuerant credenda Propheta:
Scilicet ipsius Messiam è stirpe futurum,
Pagina Matthæi testatur prima, recensens
Ordine contexto Patres, Regesq; sequentes,
Quotquot ab Abramo numerantur ad usq; Mariā.
Quæ

EVANGELIA

Quæ socio nupsit cognatæ gentis Ioseph.

Hic scopus, hæc uerè est Capitis sententia primi

IN DIE S. MATTHÆI APOSTOLI ET EVANGELII

EVANGELIVM MATT. IX. CAP.

ARGVMENTVM.

Quòd peccatores recipit, culpatur Iesus:

Illorum causa se sed adesse monet.

Digrediens iret cū Christus ab urbe Caperna

Ecce hominem uidit pro uectigale sedem

Nomine Matthæum, subito cui talibus inquit:

Quid cumulas tanto mortalia lucra labores?

Et nihil interea quæ sunt celestia curas?

Me sequere, & quæcunq; tenes possessa relinque

Te faciam longe meliori sorte beatum,

Thesaurosq; tibi celesti sede recludam.

Ille statim surgit, Christum sequiturq; uocantem

Sordida mutato iam pectore lucra relinquens.

Hinc ubi progressi fuerant, Matthæus amico

Accipit hospicio Dominum, gaudetq; recepto.

Illius ergo domo cum discubisset Iesus,

Vt caperet lautæ gratissima fercula mensæ,

Maxima continuò conuenit turba Telonum,

Et peccatores denso simul agmine multi

Accumbunt cum discipulis, iuuat ora tueri

Præsentis Domini, uocemq; audire docentis.

Pl

FESTIVALIA.

Plurima nam dapibus miscebat uerba subinde
Peccantes rogans meliori insistere uitæ.
Hoc Phariseorum cum gens inimica uideret,
Qui sibi iusticia legis cultuq; placebant,
Seq; alijs longè meliores esse putabant,
Protinus ad Christi tacitè dixere ministros:
Cur ita cum turba se peccatrice magister
Consociat uester, coniunctus & asidet illis?
Nec potiùs tam praua uirum consortia uitat,
Dedecus unde refert, nullum laudatus honorem.
Audijt hanc uocem simul & respondit Iesus:
Non opus est ualidis medico, sed uiribus agris,
Quiq; iuuare potest proprijs se uiribus ipsum,
Auxilio alterius non indiget ille salubri.
Ite sed hinc potiùs, uero cognoscite sensu,
Quid sibi sacra uelint Beeritis uerba Prophetæ:
Non holocausta uolo pingues oblata per aras,
Sed super afflictos miserantia corda requiro,
Vos igitur quare factum reprehenditis illud?
Quod peccatorum miseror, studioq; fideli
Sectantes doceo meliora munera uitæ,
Scilicet officij pars est hæc maxima nostri.
Non etenim ad iustos nihil adiutoris egentes,
Sed peccatores ueni ad meliora uocandos.

Osee 6.

T IN

EVANGELIA

IN DIE 3. MICHAELIS ARCHANGELI.
EVANGELIUM MAT. XVIII. CAP.

ARGUMENTVM.

Simplicitate iubet pueros imitemur Iesus:

Quantaq; concilient scandala damna, moneri

Hora fuit quando magna stipante caterua
Discipuli Christum tali sermone rogabant
Omnia qui nosti, praesentia, facta, futura,
Dic age, nec pigeat nobis aperire Magister,
Caelorum in regno quis nam sit maior habendus.
Audijt orantes, puerumq; accersit Iesus
Viribus atq; animis tenerum, membrisq; pusillum
In medio statuens, responsaq; talia dicit:
Hoc uerè affirmo, per summaq; numina testor,
Vos nisi conuersi planè fueritis ab imo,
Et pueris facti similes, uelut iste, pusillis,
Mens quibus est simplex, mūdīq; ignara malorum,
Non dabitur uobis caelestia regna subire.
Quicumq; ergo libens humilem se fecerit ipsum
Pectore demisso penitus, ceu paruulus iste,
Maior erit summa regni caelestis in aula.
Nomine quiq; meo puerum susceperit unum,
Recta docens illum, factisq; ad honesta gubernans
Huic ego gratificans me suscepisse putabo.

Quisquis

FESTIVALIA.

Quisquis at è paruis credentem offenderit unum,
Huic melius longè fuerit perferre molarem
A collo lapidem, pontiq; sub æquora mergi.
Væ nimium mundo tam scandala dira mouenti
Criminibus uarijs: quanquam fieri illa necesse est,
Væ tamē huic homini per quē mala scandala fient.
Est enim peccans alieni criminis autor,
Exemploq; suo plures facit esse nocentes.
Si te fortè manus uel pes offenderit alter,
Hunc abscinde secans, & proijce, ne mage ledat.
Est melius uitam tibi namq; intrare perennem
Corpore truncato, manibus pedibus: ue resectis,
Omnibus ac membris æternos ire sub ignes.
Sic oculus quando mala te per scandala ledit,
Erue continuo, terræq; illide nocentem,
Nec te fallaci seductum lumine perdat.
Est oculo melius si celum intraueris uno,
Tartara luminibus quàm ceca subire duobus.
Ne mihi de paruis aliquem contempserit ullus,
Dico etenim uobis, quod cuilibet additus horum
Angelus in celo summi uidet ora parentis.

EPISTOLA DE ANGELIS.

Ex Apocalypseos Cap. XII.

T 2 ARGV.

EVANGELIA

ARGUMENTVM.

Pugna fit in celo, ueterem bellatur in hostem,
Aetherea uictus pellitur arce draco.

Pvna grauis celi spaciofa per atria coepit
Et uehemēs bellum discordi exarfit Olympi
Spirituū princeps Michaēl pernīcibus aliis
Ipsius & socij iuncto simul arma ferebant
Agmine, tartareum contrā (fera monstra) draconū
Sydera de celo spirīs implexa trahentem,
Pellere quem celo mens omnibus una manebat,
Hinc arsere graues animis caelestibus ire.
Ille suas contrā uires attollit, & amplas
Educens turmas uiolento Marte repugnat,
Nec nisi deuictus medio uult cedere campo,
Non sperata tamen uictoria contigit illi,
Nec licuit parto socijs gaudere triumpho,
Succubuit uictus caelesti robore tandem,
Amplius & celo spaciū non repperit ullum.
Maximus ergo draco, serpens antiquus, & hostis
Humani generis, totum qui perdidit Orbem,
Qui sathanae nomen gerit, estq; diabolus idem,
Aethere deijcitur summo uictoricibus armis,
Et cadit in duram scelerato corpore terram,
Totaq; spirituum comitatur turba malorum.

FESTIVALIA.

Fit sonitus cælumq; graui tonat omne fragore,
Pulsaq; concutitur tam uasto pondere tellus.
Hec ubi facta, polo uox est audita sub alto
Talia proclamans ingenti iubila plausu:
Nūc decus & uirtus, nūc regnū & summa potestas,
Soli facta Deo est, Christoq; illius in æuum:
Nunc humana salus damno est reuocata priori,
Quandoquidem cecidit summo delapsus in imum
Accusator erat nostri qui semper & hostis,
Antè Deum culpans miseros clamore maligno
Noctes atq; dies, rabida nec fauce quiescens.
Hunc modò uicerunt Agni uirtute piorum
Agmine, per sanctum quem reddidit ille cruorem,
Perq; sui uocem uerbi testantis abundè,
Quòd propter nomen domini, diuināq; iussa
Non etiam charam dubitarunt perdere uitam,
Atq; suum cunctis caput obiectare periclis
Extremam stabiles perpeſſæ mortis ad horam.
Nunc igitur cæli pulso gaudete dracone,
Exultate pī quicunq; habitatis in illis,
Dicentes domino tali pro munere grates.

IN DIE FESTO SYMONIS ET IUDÆ.

EVANGELIUM IOAN. XV. CAP.

T 3 ARGV

EVANGELIA

ARGVMENTVM.

Contra odium mundi fraternum Christum amorem
Discipulis mandat, de cruce præq; monet.

HAec ego discipuli uobis mandata relinquo,
vt stabilem inter uos animi seruetis amoris.
Firmaq; contineat uestras concordia mentes.
Quod si uos odio mundus malè sanus habebit,
Non ignoratis, quòd me priùs oderit ille.
Vt me tractauit, sic uos quoq; semper habebit.
Impia de mundo quoniam sè membra foretis,
Haud dubiè tanquam sua pignora mundus amaret.
Nunc quia de mundo non ampliùs estis iniquo,
Sed mihi selectos uos in mea regna uocaui,
Propterea ille odijs uos nunc exercet amaris.
Este mei uerbi memores, quod diximus antè,
Non seruus maior domino, cui paret, habetur,
Discipu.

FESTIVALIA.

Discipuli non est melior fors sorte magistri.
 Ergo mihi infensi rabido si corde fuerunt,
 Quid mirum si uos odio sectantur iniquo.
 Sermonis ceu iussa mei seruare solebant,
 Sic quoq; doctrinam seruabunt, credite, uestram;
 Sed neq; me audierunt, nec uos audire libebit,
 Nomine sed nostro facient hæc omnia uobis,
 Quod neq; me nec ritè meum nouere parentem,
 Imperio cuius ueni demissus in orbem.
 Quod si non ueniens monuissem sedulus illos,
 Non ita peccassent, & nullum crimen haberent:
 Nunc aliquam uerò nequeunt prætexere causam,
 Nec licet ingratum tantum excusare furorem.
 Me quicumq; meum simul odit & ille parentem,
 Et geminum peccans committit crimen in ambos.
 Et tamen egissem non tanta uidentibus illis,
 Quæ nullum præstare alium potuisse fatentur,
 Se purgare queant forsân, culpaq; carerent:
 At nunc uiderunt mea facta potentia coram,
 Et tamen oderunt Natum pariterq; parentem.
 Scilicet hæc fiunt, ut lègis uerba probentur,
 Carmine Iessæo quæ de illis scripta leguntur:
 Onere innocuum iuste sine pondere causæ.

Psalm. 35.

T 4 IN

EVANGELIA
IN TESTO OMNIUM SANCTORVM
EVANGELIVM MATT. V. CAP.
ARGVMENTVM.

Enumerat Christus uite quæ facta beate,
Adijcit & factis præmia larga pijs.

CVM populi turbam ingentem spectaret Iesus
Quæ magno studio fuerat sectata docentis
Vt uocem audiret, mirandaq; facta uideret.
Protinus ascendit sublimi culmine montem
Prospiciens cæcum populi, fessusq; resedit.
Discipuli dominum fido stant agmine circum.
Ille docens linguam tali sermone resoluit:
1 *Fœlices animi qui paupertate laborant,
Nam possessio erit regni celestis eorum.*
2 *Fœlices nimium qui tristi pectore lugent,
Namq; illis læta uenient solatia mentis.*

Fœlices

FESTIVALIA.

Fœlices animo mites & corde benigni, 3
 Heredes terræ quoniam reddentur opimi. 4
 Et qui iusticiam esuriunt sitiuntq; beati, 4
 Nam saturabuntur donis celestibus olim. 5
 Fœlices, hominum qui res miserantur egenas, 5
 His etenim similis ueniet miseratio calo. 6
 Fœlices nimium qui mundo pectore uiuunt, 6
 Namq; Deum quondam manifesta in luce uidebunt. 7
 Fœlices odio uacui, pacemq; tuentes, 8
 Namq; Deo nati tales dicentur in æuum. 8
 Deniq; fœlices qui uim patiuntur iniquam
 Propter iusticiam, tales potientur Olympo.
 Vos quoq; fœlices eritis uereq; beati,
 Tristitia cum uotis homines opprobria dicent,
 Et grauib; pœnis miseros hinc inde fugabunt,
 Omnia dicentes in uos mala uerba: sed illud
 Immeritò facient propter mea nomina uobis.
 Tum gaudete uiri, letasq; extollite mentes,
 Namq; manet uestros merces immensa labores
 In calo, requies ubi erit finisq; malorum.
 Nec uos pœniteat socij tam sortis acerbe,
 Sic etiam sanctos tractarunt antè Prophetas
 A domino missos, quos sæcula prisca tulerunt,
 Et mihi sic etiam facient crudelibus ausis.

T S Comm.

EVANGELIA

Communes igitur mecum tolerate labores.
Præmia quò mecum socij coniuncta feratis.

IN DIE PIARVM ANIMARVM.

EVANGELIUM IOANNIS V. CAP.

ARGVMENTVM.

Natus habet uitam supremo à patre perennem,
Iudicium toto qui super orbe feret.

Purima cùm Christus facili de morte piorum
Verba locutus erat, quodq; ipsum uita per uita
Cælica contingat summi bonitate parentis,
Has etiam sacro profudit ab ore loquelæ:
Vera loquar uobis spacio uenit hora prepinquo,
Et iam tempus adest, ut mortua turba uocantem
Audiat æterni Genitoris ab æthere Natum,
Cuius uox totum resonabit uiua per orbem,
Quiq; illam audierint, animis & corpore uiuent
Sicut enim uitam Pater in se continet ipso,
Sic illam in Natum miro transfudit amore,
Perpetuoq; illi propriam concessit habere,
Sic tamen ut quæiscunq; uelit communicet illam:
Insuper & summo Natum dignatus honore
Æternus Genitor, supremi tempore mundi
Iudicium celebrare dedit, totumq; per orbem
Humanum censere genus sub fine dierum.

PW

FESTIVALIA.

Propterea quod natus homo quoque filius esset
Aeditus in carnem, sed crimine liber ab omni,
Quod natura hominis pomi concepit ab esu.
Talia, quæ refero, non debent mira uideri,
Euentura suo nam singula tempore fient.
Hora uenit quando cuncti tellure iacentes,
Longa quieuerunt cæci qui tempora fati,
Accipient uocem nati uenientis Olympo,
Illius & iussu rupta tellure resurgent.
Longa patrum series, nati, pariterque nepotes
Exibunt tumulis, & corpora uiua resument,
Maximus immenso complebitur agmine mundus.
Non homines una sed enim ratione resurgent,
Et diuersus erit tanto sub iudice finis,
Nam quicumque suis operati iusta diebus,
Et bona fecerunt animo studioque fideli,
Talibus ad uitam dabitur prodire perennem,
Mortis ab imperio cælique ad regna resurgent:
Contrà, qui uitam factis egere nephandis,
Seque reos prauis scelerum fecere malorum,
His ad Iudicium reddetur uita tremendum,
Ut meritis iuxta poenas mittantur ad Orcum:
Talis erit finis iustorum & meta malorum.

IN

EVANGELIA

IN FESTO S. MARTINI EPISCOPI.
EVANGELIUM LVC. XII. CAP.

ARGUMENTVM.

Expectant dominum sera ceu nocte ministri,
Sic etiam uigiles conuenit esse pios.

Discipulis Christus sic est aliquando locutus.
Vos quicumq; mei cupitis uerè esse ministri,
Cultibus in sanctis uestros præcingite lumbos,
Ardentesq; manu lychnos teneatis utraq;
Vt similes seruis studio fiat in omni,
Qui dominum expectant ad gaudia leta uocatum,
Absentemq; domo rediturum tempore certo,
Vt quando ueniat multa sub nocte reuersus,
Impatiensq; mora uelociter ostia pulset,
Continuò referent intromittantq; iubentem.
O nimium seruos tali ratione beatos,
Quos ueniens dominus uigilantes repperit esse
Hoc equidem dico uobis, sese ille parabit
Succingens, mensa seruosq; sedere iubebit,
Et uice mutata ingrediens in seruiet ipsis.
At rediens prima noctis uel parte secunda,
Semper in officio positos si inuenerit illos
Fœlices nimium seruos uerèq; beatos,
Tanta relegato quibus est uigilantia somno.

At uos

FESTIVALIA.

At uos hoc certa moniti ratione sciatis,
Si dominus nosset, quo fur uenturus in ades
Tempore sit noctu, uigilans attendere illum,
Nec sineret fracto latitantem irrumpere tecto.
Vos igitur fitis simili ratione parati,
Namq; hominis Natus ueniet, quo tempore forsan
Pectore securo minimè expectabitis illum.

IN DIE S. NICOLAI EPISCOPI.

EVANGELIUM LVC. XIX. CAP. ARGUMENTVM.

Rex abiens seruis committit grande Talentum,

Qui reduci rursum lucra parata ferunt.

CUM ppe uenisset Solymarū Christus ad urbē,
Discipuliq; rudes Regnum caeleste putarent
Esse reuelandum spacio fortasse propinquo,
Mentibus errorem dominus quò tolleret istum,
Venturum alia regnum ratione doceret,
Sermonem tali à simili producere coepit:
Nobilis è patria peregrinus ibat in oras,
Acciperet quò sceptrā noui sublimia regni,
Cognati quæ morte sibi concessa uacabant,
Inde reuersurus regni ditione recepta.
Ergo prius patrijs quàm digrederetur ab oris
Antè decem seruos in regia tecta uocauit,

Parabola
de talētis.

Exposit.

EVANGELIA

Exposita q; uie causa, quam tenderet ire,
 Vnicuiq; minam presenti tradidit ere,
 Omnibus & pariter communi nomine dixit:
 Hoc pretium serui cura tractate fideli,
 Mercibus alternis mutantes era uicissim,
 Empta q; cum largo rursus diuendite questu,
 Exercete manu lucrosa negocia dextra,
 Vt condigna mihi redituro lucra paretis,
 Premia tum uobis referens non parua rependam
 Talia precipiens, peregre digressus, abiit.
 Ast dominum ciues animis odere malignis,
 Illius & sese cupidi subducere regno
 Legatos misere procul, qui talia dicant:
 Nolumus esse magis tali gens subdita regi,
 Legibus exempti sed libertate fruemur:
 Ille alios ciues alijs sibi querat in oris,
 Quos premat imperio duro, nos atq; relinquit.
 Talia cum peregre uenerunt nuncia Regi,
 Insane doluit grauitur molimina plebis,
 Tantaq; commouit generosam iniuria mentem:
 Sed tamen occultam pro tempore suppressit iram,
 Taliaq; ulcisci statuit malefacta reuersus.
 Iamq; noui regni confectis ordine rebus
 In patriam late cum conditione redisset,

CONNO

FESTIVALIA.

Conuocat accito bis quinos agmine seruos,
Ante quibus pretium dederat, lucrumq; parare
Iusserat, et paruo magnos acquirere fructus,
Scilicet ut uideat, quæ commoda quisq; pararit,
Et qua commissum tractarit fruge talentum.

Protinus accedit primus, qui talia fatur:

I.

Ecce minam depono tuam, Rex inclite, lucro
Rettulit illa decem, studio tractata fidei.

Laudauit seruum dominus, dixitq; uicissim:

In minimo fidus quoniam mihi serue fuisti.

Ex uno faciens nobis bis quinq; talento,

Imperium supra totidem tibi traditur urbes,

Illis præsideas iubeo, et cum laude gubernes.

Post hunc alter adest parto cum fœnore seruus

II.

Quinq; minas referens una lucrante paratas,

Huic etiam dominus lætas concessit habenas

Oppida quinq; super, iussitq; præesse regendo.

Tertius accedit diuerso pectore seruus,

Ad dominum uultu qui rettulit ista minaci:

III.

Ecce tuum pono tibi Rex iniuste talentum,

Quod mea seruauit circum sudaria uoluens,

Ne, dum lentus abes, quicquam decederet illi.

Promere non ausus fueram, te namq; timebam,

Et quoniam prædurus homo, perparcus, et asper.

Acci-

EVANGELIA

Accipis inuadens, ubi nil prius ipse locasti,
 Atq; ibi farra metis, quā non tua dextera sinit.
 Non tulit ingrati dominus conuicia serui,
 Atq; ita respondit iustam commotus ad iram.
 Ex sermone tuo te perfide iudico nequam,
 Verbaq; quæ dicis licentia pectora produunt.
 Si tamen hoc noras, quod sim prædurus & asper,
 Nempe ubi non posuit tollens, aliena metensq;
 Semina, cur nostrum precium sine fruge tenebat?
 Illo siq; minus tibi querere lucra libebat,
 Cur non in mensa posuisti numerariorum?
 Vnde recepissem cum fœnore lucra reuersus,
 Nudaq; sors saltem sic non sine fruge fuisset.
 Hec ubi fatus erat seruo Rex asper iniquo
 Rettulit astanti famulorum talia turbæ:
 Huc agite, ingrati manibusq; auferte talentum,
 Et date conseruo potius bis quinq; tenenti.
 Respondent famuli: Tamen hic sat possidet anti-
 Tradite (Rex inquit) iubeo nihilominus illi,
 Nam referam uerum uobis, nec mentiar illud:
 » Munera quisq; habet, plura huic adiecta dabuntur
 » Qui caret, huic etiā quod habet tolletur ademptum
 At uos ite, uiros nobisq; afferte rebelles,
 Qui se fecerunt nostris è ciuibus hostes,

FESTIVALIA.

Imperiumq; meum ulterius non ferre uolebant,
Attrahite multos, ut me spectante necati
Sustineant poenas pro seditione rebeli.
Viueret enim tali sub rege merentur.
Sed procul hinc abeant Stygia sub regna tyranni,
Supplicium æternumq; ferant pro talibus ausis.
Hæc ubi rettulerat simili sub imagine Christus
Cum socijs pergens Solymam contendit ad urbem,
Instantis memor officij, sortisq; futurae,
Ad quam festinans studio properabat anhelo.
Tantus amor nostræ fuit, & pia cura salutis.

IN FESTO CONCEPTIONIS MARIAE VIRGINIS,

EVANGELIUM MATT. I. CAP.

ARGUMENTUM.

In patrias ædes Mariam deducit Ioseph,
Admonitus somno pignora quanta feram.

Dessponsata fores Christi cum matre Ioseph
Nomine uirgineo, q; adhuc illæsa tenebat,
Ante suas illam feret quàm sponsus in ædes,
Res comperta fuit, grauidam portare puellam,
Flaminis ætherei conceptum numine pignus.
Hoc ubi cognouit de uirgine sponsus Ioseph,
Territus est animo, casum doluitq; Mariæ,
Deceptam quam forte malo credebat amore.

V Duce-

EVANGELIA

Ducere pregnantē quapropter abhorruit illam,
 Quæ corrupta foret, mœchi ne nomen habere.
 Et tamen ut syncerus erat, probitate fidelis,
 Noluit idcirco miseram infamare puellam,
 Sed clām constituit potius discedere ab illa,
 Et primo infaustas sub limine linquere thedai.
 Talia aberranti secum dum pectore uoluit,
 Angelus in somnis ueniens apparuit illi,
 Talia suscipiens: Soboles Dauidis Ioseph
 Ne timeas sponsam patrias traducere in ades,
 Credulus & uana ne suspitione labores:
 Non etenim passo grauidum fert crimine uentrem
 Desponsata tibi Mariæ castissima uirgo:
 Spiritus impleuit domini sanctissimus illam,
 Ut pareret sacram caelesti semine prolem,
 Nomen utrumq; simul diuinq; hominisq; gerenti.
 Hoc tamen illa sic uirginitate peractum
 Noueris ut uirgo pariter materq; futura
 Illa sit, in partu nomenq; utrumq; tenebit,
 Exemplumq; nouum statuet, quod nulla priorum
 Aedidit, atq; æuo nulla est futura sequenti:
 Illius ergo sacra ueniet qui natus ab alio,
 Filius ille Dei summo dicetur honore,
 Cui circunciso facies tu nomen Iesum.

Nat.

FESTIVALIA.

Namq; suam plebem redimens saluabit ab omni
 Crimine peccati, ueram dabit atq; salutem,
 Hinc Saluatoris meritò cognomen habet.
 Atq; hæc facta quidem domino curante fuerunt,
 Ut completa forent Esaiæ uerba propheta,
 Talia qui cecinit sacris oracula uerbis:
 Aspice uirgo manens casta grauidabitur aluo
 Et pariet natum, celo cui nomen ab alto
 Emanuelis erit: si nostra uoce resoluas,
 Nobiscum dominum designat adesse potentem,
 Angelus in tenues & iam discesserat auras,
 Humida nox quando somnusq; reliquit Ioseph.
 Ille thero surgit, diuinaq; iussa capeffens,
 In sua prægnantem deduxit tecta Mariam,
 Atq; chara tenuit pro coniuge coniunx.
 Non tamen amplexu sociam cognouit amoris,
 Sed pius abstinuit cœlebs à corpore sancto,
 Donec ab intacto peperisset uiscere natum,
 Et primogenitum partu fœlice tulisset.
 Hunc, ubi natus erat, uenerans suscepit Ioseph,
 Imponens puero diuinum nomen Iesus,
 Indicium nostræ quod habet signumq; salutis.

22

22

22

22

IN FESTO DEDICATIONIS TEMPLI.

EVANGELIUM LVC. XIX. CAP.

V 2 ARGV.

EVANGELIA

ARGUMENTVM.

Vt dominum uideat, scandit Zachæus in alium.
Illius hospicio limina Christus adit.

AD Solymam tedens Iericho transibat.
Ecce uir obuenit Zachæus nomie prius.
Ille Telonus erat, diues, Christumq; uolebat.
Cernere, præ turba sed non ingente ualebat.
Corpore Pygmæo simili quod paruulus esset.
Præcurrens igitur, ramos conscendit in alta
Arboris, ac ficus & moro cognomen habentis.
Hinc dominum sperat melius se posse tueri,
Hæc transiturum quem publica fama ferebat.
Iamq; locum Christus peregre deuenerat illum,
Cum geminos tollens oculos suspexit in altum,
Zachæumq; uidens ita mox affatur eundem.
Festinans Zachæe ueni, descende repente,
Namq; tuas hospes cupio diuertere in ades,
Atq; hodie tecum, pateris si fortè, manebo.
Ille mouens sese properè descendit ab alto,
Aedibus & letus dominum suscepit Iesum.
Hospite se tali iam credidit esse beatum.
Hoc ubi Scribarum gens inuidiosa uideret,
Murmure sic tacito secum sub corde fremebant.
Ad peccatorem cur hic diuertit iniquum?

FESTIVALIA.

Nec magis hospicium meliori à ciue requirit?
Hunc cime nos missum celo uenisse putemus?
Turpia peccantium qui sic consortia quarit?
Ad dominum uerò Zachæus talibus inquit:
En mediam partem cunctorum Christe bonorum
Pauperibus dono: tum si cui fraude nocebam,
Quadruplicas damnum largo cum fœnore reddo,
Nec tamen his diuûm credo meruisse fauorem,
Quicquid id est, præsens tua sit mihi gratia, posco.
At dominus grata respondit uoce uicissim:
Leta salus hodie domui bene contigit isti.
Filia nam credens Abrahæ credentis & ipsa est,
Huic quoq; debetur ueterum promissio patrum.
Quarere nanq; Dei natus peruenit in urbem,
Perdita quæ fuerant, & conseruare reperta.

DE COMMVNIFESTO APOSTOLORVM.

EVANGELIUM MAT. IX. CAP.

ARGVMENTVM.

Cum paucos habeat messis diuina ministros,
Nostra Deum plures poscere uota decet.

Circumiens passim Galilæa Christus in ora,
Oppida per uicosq; simul, per rura, p. urbes,
Dogmata tradebat sacri caelestia Verbi,
Omnibus inq; scholis resonanti uoce docebat.

V 3 A/g

EVANGELIA

Atq; Euangelij spargens mysteria passim,
Regna Dei spacio monstrabat adesse propinque,
Propterea cupide iam suscipienda monebat.
Insper & morbos populi curabat, & omnes
Defectus hominum uerbi uirtute potentis,
Non modò doctoris, medici quoq; munera pressat
Iamq; uidens turbam populi sectantis inermem,
Protinus indoluit sortem miseratus eorum,
Infirmi siquidem defectis uiribus ibant,
Dispersiq; greges ueluti pastore carentes,
Qui sine iudicio loca per deserta uagantur,
Nec uitare dolos norunt, rabiemq; luporum.
Ergo discipulis tali sermone profatur:
Magna quidem messis, sed pauci operantur in illa
Cultoresq; tenet celestis uinea raros.
Propterea messis dominum per uota rogate,
Ipse det ut dignos ad munera tanta ministros,
Ne desint segeti messores, uimitor uuis,
Regna sed accrescant magno celestia fructu.
Proderit hoc laudi diuumq; hominumq; saluti.

ANTIPHONA DE APOSTOLIS.

Estote fortes in bello.

Fortes este uiri, iustissima bella gerentes,
Gnauiter antiquum contra pugnate draconem
Celica pro tali certamine regna feretis.

FESTIVALIA.

Que promissa diu uobis sine fine manebunt.

IN COMMUNI FESTO MARTYRVM.

EVANGELIUM MATT. X. CAP.

ARGVMENTVM.

Callidus est serpens, simplex sine felle columba,

Discipulis mandant Christus utrunq; sequi.

Veniuros casus atq; aspera multa ferenda,
Exponens socijs, cum pramonstraret Iesus,

Rettulit has fido depromptas pectore uoces:

En ego uos mundi fines emitto per omnes,

Sicut oues, coetum in medium rabiemq; luporum.

Prudentes estote igitur cautoq; sagaces

Pectore, ceu serpens cum carmina sentit adesse

Incantatoris, geminas tunc obstruit aures.

Simplicitas adsit uobis imitata columbas,

Que sine felle manent, fraudem nouere nec ullam.

Imprimis homines, ceu monstra infida caute,

In quibus ulla salus non est, constantia nulla:

Nec libeat uanis horum confidere dictis.

Illi etenim insidias uobis hinc inde parabunt,

Atq; dolis captos ducent ad triste tribunal.

Impia uos circum tum conciliabula cogent,

Inq; suas tacita Synagogas fraude trahentes

Corpora sanguineis lacerabunt uestra flagellis.

V 4 Quin

E V A N G E L I A

Quin etiam ante duces mundi, Regesq; potentes
 Ducent captiuos manibus post terga reuinctis,
 Et capita in sandis onerabunt uestra querelis.
 Atq; hæc cuncta meo facient pro nomine uobis,
 Scilicet ut testes uenturo sitis in æuo
 Criminis ipsorum, quod nunquam abolere ualebit
 Et super insanas referatis talia gentes.
 Quando igitur captos tradent hostilibus ausis
 Principibus coramq; uiris, & Iudice sistent,
 Non uos cura premat, nec sollicitudo fatiget,
 Qualia conueniat tum dicere uerba loquentes.
 Nanq; illa dabitur uobis præsentem in hora
 Dicere quæ seuo possitis ab hoste rogati.
 Nec uos illi eritis, qui talia uerba loquentur,
 Sed patris è cælo uestri: tum spiritus illa
 Per uestras linguas uelut instrumenta loquetur.
 Hic animos uocemq; reget dicenda ministrans.
 Non ego nunc possum paribus comprehendere uerbum.
 Quanta tunc inerunt animis mortalibus ira.
 Heu scelus infandum, fratrem quoq; frater iniqua
 Proditione uolens tradet, natumq; parentes,
 Ipsi etiam nati genitorem surgere contra
 Incipient, diraq; uolens submittere morti.
 Deniq; uos odio quis non urgebit iniquos?

Non

FESTIVALIA.

Nominis ob nostri causam, quod ferre nequibunt.
Propter & hoc unum miscebunt sydera terræ.
Quisquis ad extremum constās permanferit ergō,
Accipiet uitæ celestia dona perennis.

EPISTOLA DE MARTYRIBVS.

Ex Apocalypseos Cap. VI.

ARGVMENTVM.

Fœlices animæ niueo donantur amictu,
Pro uerbo uitam quæ posuere Dei.

Vincula iam quinti fuerant adapertha sigilli,
Protinùs apparet fulgētibus Ara columnis
Concaua, deuexo cuius sub fornicis arcu
Fœlices animæ sese ostendēre piorum,
Pro domini Verbo qui tristia fāta tulerunt,
Innocuum læta fundentes morte cruorem,
Testatīq; pijs celestia dogmata linguis,
Occubere Dei sancto pro nomine letho
He ueluti somno excite, cælumq; tuentes
Luminibus, uocem tali clamore leuabant:
Sancte Deus, ueriq; tenax, iustissime Iudex,
Tempore quàm longo tua se patientia tandem
Protrahet, & iustam non progredieris ad iram?
Vlcisci nostrum quando pater alme cruorem,
De super incipies manifeste numine Iudex?

V S Mor-

EVANGELIA

Mortales super iniustos, qui pectore seuo
 Terrea regna colunt, & nostra cæde triumphant,
 In tua nec cessant sequere tyrannide membra.
 Aspicias & pateris, nec se tua magna potestas
 Exerit, ut finem facias metamq; malorum?
 Talia non uano sursum clamantibus ore,
 Aethere uenerunt niuea de syndone uestes,
 Angelicis late manibus, iussaq; fuerunt,
 Tempus adhuc paruum placido requiescere fato.
 Donec adimpleto fratrum simul atq; sororum
 Agmine, quos eadem uenturo fata manerent
 Tempore sanctorum plenus constaret aceruus,
 Tunc etenim pœnas mundo pereunte daturus,
 Innocuum quorum sudisset saua cruorem
 Dexterâ, synceri propter pia dogmata uerbi:
 Præmia tum sanctis fore, suppliciumq; tyrannis,
 Illis in cælum tendentibus, hisq; sub Orcum.

IN COMMUNI FESTO CONFESSORVM
 EVANGELIUM MAT. V. CAP.

ARGUMENTVM.

Discipulos terræq; salem, mundiq; lucernam
 Esse iubet Christus, Legis & implet opus.
Tradiderat Christus uite præcepta beate
 Discipulis, casus prædixerat atq; futuros.

2201

FESTIVALIA.

Monte sedens, quando ulterius sic dixit ad illos:
 Vos quoq; sal terræ chari decet esse ministri,
 Condiat ut mores hominum doctrina piorum
 Vestra, sua carnemq; uetet putredine solui
 Cætera: quod si sal, quem conseruare decebat,
 Infatuatus erit, quo tum queat ille saliri?
 Proderit ad nihilum, sed proijcietur, humiq;
 Ut conculcetur pedibus per strata iacebit.
 Vos lucem mundi chari iubeo esse ministri,
 Ut mentes hominum accendatis lumine uero,
 Expulsis tenebris cælestia iussa docentes.
 Non ualet abscondi, quæ summo in uertice montis
 Eminent urbs, semperq; situ spectabilis ipso est.
 Nemo facem accendit lychni, modioq; recondit,
 Sed candelabro ponit, quò luceat illa
 Omnibus his quicunq; domo uersantur in ista:
 Sic etiam totum niteat lux uestra per orbem,
 Ut uideant homines uestre facta optima uite,
 Glorificetq; patrem uestrum, qui regnat Olympo,
 Vestræq; tum paribus factis exempla sequantur.
 Non ego uos iubeo chari sentire ministri,
 Soluere quòd legem ueniam, sanctosq; prophetas:
 Sit procul à uestris persuasio mentibus ista,
 Non ideo uenit subiectum missus in orbem.

EVANGELIA

Illa sed ut possim factis implere laboro,
 Hoc opus, hic nobis labor est, hæc certa uolunt
 Dico etenim uerè, calum telluq; peribunt,
 Interitura suo naturæ tempore fato:
 Nec tamen ullus apex sacræ de codice legis,
 Iotaq; transibit minimum perdetq; uigorem,
 Omnia dum fiant nostra perfectæ labore.
 Hæc uos hæc alios faciet perfectio saluos,
 Exemptisq; iugo sub libertate reponet.
 Quisquis at istorum minimam uel tollere partem
 Conatus fuerit, præceptaq; sacra docendo
 Extenuans, alios errore abducet eodem,
 Calorum in regno minimus censebitur ille,
 Scilicet haud quaquam precio ponendus in illo.
 Qui uerò ista potens faciet, fieriq; docebit,
 Maximus in regno calorum iure feretur.

IN COMMUNI FESTO VIRGINVM.
 EVANGELIVM MAT. XXV. CAP.
 ARGVMENTVM.

Excipiunt sponsum cum lampadis igne puella,
 Altera pars oleo deficiente manet.
TEmpus erat, socijs quo talia dixit Iesus,
 Vltima cum uenient supremi tēpora mundi,
 Aduentuq; Dei propior iam fiet ab alto.

Tunc

FESTIVALIA.

Tunc se bis quinque regnum caeleste puellis
 Aequabit, thalami celebranda ad festa uocatis:
 Quae postquam cultu sese instruxere decenti,
 Lampada quaeque suam flammanti lumine gestans,
 Nocte sub obscura festinis gressibus ibant,
 Ut sponsum exciperet coetu comitate propinquum,
 Quinque; sed illarum fatuae, totidemque fuerunt
 Pectore prudentes, ut facta sequentia monstrant.
 Nam uacuas tantum capiebant lampadas illae
 Palladium oblata prius infudisse liquorem,
 Unde alimenta sibi succensus sumeret ignis.
 Ast aliae sumpsere olei cum lampade succos
 Pyxide contentos, ne commodus ignibus humor
 Deficeret, flammam sed nutrimenta manerent.
 Iamque pari studio sic progredientibus illis,
 Longius extracto cum tempore sponsus abesset,
 Fessa

EVANGELIA

Fessa puellarum deuicit lumina somnus,
 Compositæ membris placidam cepere quietem.
 Noctis erat medium, talis cum clamor ad aures
 Insonuit: iam sponsus adest, occurrite lati
 Ocyus excepto ut dignum præstetis honorem.
 Protinus exurgunt studio properante puella,
 Utq; absterferunt reliquum de lumine somnum,
 Quæq; suam rutilo succendens lampada lyncho
 Suscitât, et leto se præparat igne coruscans.
 At stolidæ, quarum uacua iam lampades essent,
 Quandoquidem nullos secum sumpsere liquores,
 Talia prudentes reliquas per uerba rogabant:
 Ex oleo nobis uestro date pauca sorores
 Quæsumus, extincto penitus ne lampades igne
 Intereant nostræ, dignum perdantq; nitorem,
 Nasq; ignominia confusæ stemus acerba.
 Talia prudentes rursus responsa dederunt:
 Non ita, ne nobis pariter uobisq; sorores,
 Deficiat pinguis nocturnæ lampadis humor:
 Non satis est binis, quod uix bene sufficit uni,
 Atq; unam partem melius, quàm utramq; carere.
 Querite uos potiùs, precio qui talia uendunt,
 Aereq; mercati uobis curate liquorem.
 Protinus illæ abeunt, nimium sed tempore sero,
Empli

FESTIVALIA.

Empturæ precio pingues ad lampada succos.
Dumq; absunt stolidæ, magna comitante caterua
Sponsus adest, læto cunctos simul ore salutans
Quotquot in occursum studio uenère frequenti.
Nec mora successit mediam sublimis in aulam,
Hic ubi læticiæ iam cuncta parata fuerunt,
Quiq; aderant prompti secum in penetralia ducit,
Matres atq; uiros, iuuenes, pariterq; puellas.
Post modò clausa fuit genialis ianua tecti,
Ne quisquam subeat non hæc ad festa uocatus,
Quemq; minus tali dignetur sponsus honore.
Talibus exactis fatuæ uenère puella
Ostia pulsantes, quæ tali uoce sonabant:
Sponse fores aperi nobis, immitte rogantes,
Venimus huc dilecte tuum quia propter honorem.
Ille refert contrà: Dicam uerissima uobis,
Non ego tam sero uenientes tempore nosco:
Ostia clausa manent, nulli huc intrare licebit,
Absuit in primis nostro qui tardus honori.
Vos igitur uigilate uiri, subiecit Iesus,
Ignari quoniam tempus nescitis & horam,
Filius est hominis sub qua uenturus in orbem,
Iudicet ut uiuos simul & tellure sepultos,
Omnibus attribuens actæ sua præmia uite.

FINIS EVANGELIORVM.

CON-

EVANGELIA
CONCLUSIO.

Diximus ad finem sacri monumenta laboris,
In quibus exacti nobis propè transijimus
Tempus, ut illius tractauimus ordine festa
Singula, septena consuetaq; sabbata lucis
Qualiscunq; meo ueniet censura libello:
Res equidem magno mihi constitit ista labore,
Abstulit & multas medijs cum noctibus horas.
Quidquid id est operæ, soli sit gloria Christo,
Cuius in hoc tantum studio seruiamus honori,
Illius auxilio metam quia Musa petitam
Contigit, exhausto nunc fessa labore quiescet,
Concedetq; alijs spaciū meliora canendi.

VATICINIVM DE CHRISTO

Esaie Capite XI.

ARGVMENTVM.

Nascetur ueteri Dauidis germine Christus,
Atq; nouam pacem gentibus ille feret.

Aspice uirga recens Isai de stipite surget,
Et nouus exiliet ramus radice uetusta:
Proferet hic fructum mira uirtute potentem,
Spiritus ac domini uerè requiescet in illo,
Spiritus unde uenit uero sapientia sensu,
Consilium pollens, & non superanda potestas

Cogni-

VATICIN. DE CHRIST.

Cognitioq; Dei sacro coniuncta timore:
 Spiritus hic illum domini terrore replebit,
 Iudicium non sic faciet, ceu lumine cernunt,
 Nec statuet poenas, ceu uerba feruntur ad aures,
 Iusticia potius miseris dominabitur alma,
 Imperioq; inopes terra reget aqua ferente.
 Tum bacula pulsabit humum, qui prodit ab ore
 Illius, & prauos consumet anhelitus oris.
 Iusticia succinctus erit circum ilia totus:
 Intemerata fide: renes circumdabit ambos.
 Aurea tum terras surget pax orta per omnes,
 Bellaq; cessabunt odijs crudelia pulsis,
 Ira procul fugiet, discordia nulla manebit,
 Sed communis amor toto dominabitur orbe,
 Vnanimis iungens aeterno foedere mentes.
 Hinc Lupus inter oues medios habitabit & Agnos,
 Iunctaq; cornigero recubabit Pardalis hirco.
 Paruulus ecce puer uitulos paruosq; leonum
 Altiliumq; greges campo ductabit in uno,
 Pasceua cum uaccis ursi coniuncta tenebunt,
 Et teneri amborum catuli colludere discent.
 Quin etiam stabulis carpent stramenta leones,
 Sicut aratores foenilia pabula tauri,
 Paruulus & blandæ qui reptat ad ubera matris,
 Vipereum tangens gaudebit corde foramen,
 Atq; alium primum materno à lacte remotus,

X

Immit-

V A T I C I N I V M

Immittet digitos Basilisci letus in antrum,
 Nullaq; percipiet contacti damna ueneni.
 Deniq; perditio uel lesio nulla manebit,
 Monte super sancto domini, tuta omnia circum.
 Nang; redundabit pleno uelut equore tellus
 Cognitione Dei, que profluet omnia replens,
 Diluuiumq; feret fines caeleste per omnes.
 Hinc aeterna quies ueniet, pax atq; perennis.
 Talia uenturo miracula tempore fient,
 Ut radix Isai, multos obscura per annos
 Que fuit, asurgens populis uexilla ministret
 Incluta, proponatq; ducem per cuncta sequendum.
 Hanc gentes quarent, exultabuntq; reperta,
 Firmaq; spes cunctis populis ponetur in illa,
 Ortus ab hac fructus summo requiescet honore.
 Hinc iterum dominus dextram proteget amicam,
 Reliquias plebis cumulans e gente relicta,
 Que seruata malis ex hostibus undiq; mansit,
 Assyrijs, Pharijsq; simul, Maurijsq; recoctis,
 Persarumq; manu, Sinearq; & Hamatide dextra.
 Et quaecunq; iacet lato maris insula ponto,
 Vexillum dominus gentes tunc mittet in omnes,
 Congeret ut profugos ex Israële reducens,
 Dispersosq; domus Iuda compellat in unum,
 Quattuor educens terrarum partibus omnes.
 Tunc odium uetus Ephraimi cessabit, & hostes

Exit

DE CHRISTO.

Extirpabantur quondam regnantis Iuda,
 Iraque nulla super, discordia nulla manebit.
 Ambos sed populos concordia firma ligabit.
 Iamque Philistinos ambo uertentur in hostes,
 Solis ad occasum uictoria signa mouentes,
 Et spolia eripient sub primo habitantibus ortu.
 Victus Edom, uictusque Moab sua brachia tendent,
 Ammonidumque genus summo parebit honore.
 Tunc maris Aegypti domino damnabitur unda,
 Emittensque manus summa uirtute potentem.
 Flamine uentorum latices sicca bit aquarum,
 Quaque prius fluxit septeno gurgite Nilus,
 Hac transire uiris sicco perone licebit,
 Nauigij non usus erit remique per undas,
 Quilibet ingrediens siccas calcabit harenas.
 Semita tum populis fiet, quicumque supersunt
 Assyriae quondam pugnaci est gente relictis,
 Accidit ut quondam generi Israelis, euntes
 Quando recedebant Pharijs est finibus illi,
 Per mare diuisum uestigia sicca mouentes,
 Spectantesque retro submersum fluctibus hostem:
 Talis erit sancta uentura redemptio gentis.

τελ.

X 2 DI-